

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.

Ara: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR,
HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.) 1941 AUG. 14. CSÜTÖRTÖK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. ÉVFOLYAM, 185. SZÁM

Debreczenben egy órával meghosszabbították az étkezőhelyiségek és szórakozóhelyek záróját

Az utolsó 24 órában 244 repülőgépet vesztek az angolok és bolsevikiek

Papen jelentéstételre Németországba utazott — A német léghaderő eredményesen bombázta a szovjet csapatok hátsó összeköttetéseit — Már három napja hallgat Rooseveltt jachtja — Brit és szovjet jegyzék Ankarában

A franciák készek együttműködni Európa új rendjében

Az ellenség a magyar kötelekek elől visszavonulóban van

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Az Ukrajnában folyó hadműveletekkel és a honvédségek előnyomulásával kapcsolatosan részletesebb tájékoztatást — hangzóttatik beavatott körökben — egyelőre nem adhatnak ki.

Csupán azt közölték a Magyar Távirati Irodával, hogy a magyar légi kötelekek nagy hatással bombázták az ellenség egyik fontos közlekedési csomópontját.

Megelégedéssel utalnak azonban arra, hogy az új hadműveletekben kitűzött hadicélok eredményei és azok nyomán kialakuló részlethehelyzetek pontosan megfelelnek a hadvezetőség terveinek.

Ez a körülmény annál örvendatásosabb mert bizonyítja annak, hogy a csapatok a gyakori esős időjárás következtében helyenként mutatózó súlyos közlekedési nehézségeket sikeresen küzdik le és ezek ellenére is elérik hadicéljaikat.

Az ellenség a magyar kötelekek elől visszavonulóban van.

A brit léghaderő újabb fekete-napja

Berlin, augusztus 13. (Német TI) Katonai részről a véderő szerdai jelentéséhez kiegészítésként a következőkről értesül: A brit légi haderőnek kedden ismét fekete napja volt. A britek a csatorna partján és a német birodalmi terület ellen intézett nappali és éjszakai támadásokban összesen 58 gépet vesztek anélkül, hogy német veszteségek történtek volna. Az a benyomás, hogy a brit légi haderő élénk tevékenysége a szovjet erős nyomására vezethető vissza. A keleti arcvonalon a szövetséges erők Dél-Ukrajnában szűn telen menetelésekben erősen nyomkövetik az egyre gyengébbé váló ellenfelet. A német támadások az arcvonal többi részére is eredményesen továbbfolynak. A szovjet hasztalanul próbálja feltartóztatni az ujonnan megindított német hadműveleteket. (MTI)

A német léghaderő nagy fölénye

Berlin, augusztus 13. London és Moszkva a szovjet repülőknél Ber-

lin ellen intézett támadásáról fantasztikus adatokat terjesztett. Ezzel szemben Német TI-vel illetékes helyen a következőket közlik: a bolsevik repülőgépek csak egyszer érték el Berlint. Ekkor 20 db. bombát dobtak le, összesen egy tonna súlyban, három éjszaka pedig nem

sikerült nekik Berlin fölé jönnök. Ezzel szemben a német repülők minden éjszaka Moszkva fölé repültek. Az elmúlt éjszaka alatt a német repülők egymás után 60, 35, 70 és 40 tonna rombolóbombát dobtak le Moszkvára, az arány tehát 1:205 tonnához. (MTI)

Megsemmisített angol és szovjet repülőgépek
Berlin, augusztus 13. (Német TI) A német légi erő kötelekei és a német légvédelmi tüzérség augusztus 12-én 184 szovjet repülőgépet semmisített meg. Ebből 121 repülőgépet lelőttek, 63 gépet pedig a földön pusztítottak el. (MTI)

Berlin, augusztus 13. (Német TI) A német légi haderő támadásai Dél-Ukrajnában rendkívüli hevességgel a Dnyeper folyó átjárói ellen irányultak. Az átjárók előtt ugyanis a menekülő szovjet csapatok vannak megrekedve. (MTI)

Berlin, augusztus 13. (Német TI) Az elmúlt 24 óra alatt a britek 54 repülőgépet vesztek. Ezek közül

26 gép bombázó volt. (MTI)

Berlin, augusztus 13. (Német TI) Német harcirepülőgépek augusztus 12-én ismét sikerrel támadták a keleti arcvonalon szovjet csapatösszevonásokat, hadállásokat, vasutakat, utánpótlási vonalakat. Északon több helyen megrongálták a Szent Pétervár felé vezető vasútvonalat. (MTI)

Berlin, augusztus 13. (Német TI) A keleti arcvonal egy szakaszán augusztus 12-én harcibavetett két bolsevik páncélvonatot a németek tüzeben megsemmisített, egy másik szovjet páncélvonatot a finn arcvonalon német zuhanóbombázók romboltak szét. (MTI)

5000 tonnás kereskedelmi hajót súlylyesztettek el.

A német léghaderő sikerrel koronázott éjszakai támadásai ezenkívül a brit birminghami fegyverkezési ipartelepek, továbbá

Great Yarmouth és Ramsgate ellen irányultak.

Más harcra repülőgépek a szigetország több repülőtere ellen intéztek bombatámadást.

Az augusztus 12-iki hadijelentésben jelzett és a Csatornán végrehajtott gyorsnászád-rajtaütéskor még egy 4000 tonnás hajót megtorpedóztunk.

Észak-Afrikában német romboló repülők Szollumtól délkeletre gépkocsikat és egyéb járműsoportosulásokat szórtak szét. Az augusztus 12-re forduló éjszakán Abu Sueir brit repülőtere ellen intézett légitámadás során bombatalálatok következtében nagy tüzek és heves robbanások keletkeztek a repülőter gépszíneiben és lőszerraktáraiban.

A brit léghaderő kedden megkísérelte megtámadni Nyugat-Németországot és a megszállt terület csator-

namenti partjait. E kísérleteket a német léghaderő megghiúsította. A német léghaderő tüzérség, a tengerészeti tüzérség és a vadászipülőgépek lelőttek 42 brit repülőgépet, Német részén nem volt veszteség.

Brit bombázók a szerdára virradó éjszaka Nyugat- és Észak-Németország különböző helyiségeire bombákat dobtak. A polgári lakosság körében néhányan áldozatul estek. Légelhárító tüzérségünk, tengerészeti tüzérségünk és éjszakai vadászaink a brit támadó bombázók közül 16-ot lelőttek. (MTI)

Egy nap alatt 244 repülőgépet vesztek Anglia és a szovjet

Berlin, augusztus 13. Mint a Német TI-nek jelentik, a bolsevikiek és az angolok az utolsó 24 órában 244 repülőgépet vesztek. Ezek közül 184 szovjet repülőgép és ezeket német harcra repülőkötelekek és a légelhárító tüzérség semmisítették meg. A keleti arcvonalon négy német repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. Nyugaton nem volt német veszteség. (MTI)

Berlin, augusztus 13. (Német TI) A keddi reggeli 7 órától, szerda reggel 7 óráig terjedő időközben a végleges megállapítás szerint 60 brit repülőgépet lőttek le a birodalmi terület, valamint az Északi tenger déli partvidékén és a csatorna mentén elterülő megszállt övezetek területén. (MTI)

Berlin, augusztus 13. (Német TI) Az északi arcvonalszakaszon a német csapatok augusztus 12-én a szovjetek nagy veszteségével visszaverték a bolsevikiek ellentámadásait. A bolsevikiek augusztus 12-én az északi arcvonalszakaszon összesen 28 harcraoszt és 46 löveget vesztek. A keleti arcvonal középső részén

a német csapatok augusztus 12-én még szűkebb körre szorították össze a bezárt szovjet csapatokat.

A kitörési kísérleteket a szovjetek véres veszteségével visszaverték. A foglyok száma állandóan növekszik. A bolsevikiek sok hadianyagot is vesztek. (MTI)

Az északi arcvonalszakaszon a német csapatok augusztus 12-én a szovjetek nagy veszteségével visszaverték a bolsevikiek ellentámadásait. A bolsevikiek augusztus 12-én az északi arcvonalszakaszon összesen 28 harcraoszt és 46 löveget vesztek. A keleti arcvonal középső részén

a német csapatok augusztus 12-én még szűkebb körre szorították össze a bezárt szovjet csapatokat.

A kitörési kísérleteket a szovjetek véres veszteségével visszaverték. A foglyok száma állandóan növekszik. A bolsevikiek sok hadianyagot is vesztek. (MTI)

Az északi arcvonalszakaszon a német csapatok augusztus 12-én a szovjetek nagy veszteségével visszaverték a bolsevikiek ellentámadásait. A bolsevikiek augusztus 12-én az északi arcvonalszakaszon összesen 28 harcraoszt és 46 löveget vesztek. A keleti arcvonal középső részén

a német csapatok augusztus 12-én még szűkebb körre szorították össze a bezárt szovjet csapatokat.

A kitörési kísérleteket a szovjetek véres veszteségével visszaverték. A foglyok száma állandóan növekszik. A bolsevikiek sok hadianyagot is vesztek. (MTI)

Az északi arcvonalszakaszon a német csapatok augusztus 12-én a szovjetek nagy veszteségével visszaverték a bolsevikiek ellentámadásait. A bolsevikiek augusztus 12-én az északi arcvonalszakaszon összesen 28 harcraoszt és 46 löveget vesztek. A keleti arcvonal középső részén

a német csapatok augusztus 12-én még szűkebb körre szorították össze a bezárt szovjet csapatokat.

LESZAVAZTAK AZ AMERIKAI HADI MINISZTERIUMOT

Washington, augusztus 13. (Német TI) A szenátus költségvetési bizottsága egyhangúlag elutasította annak az 1234 milliárd dollárnak az engedélyezését, amelyet a hadi minisztérium hálórú esetére harcokcsik, páncél törőtarackok és légvédelmi ágyúk készítésére kért. A háború kitörése óta ez volt az első eset, hogy a költségvetési bizottság a hadi és a haditengerészeti minisztériumot egyhangúlag leszavazta. (MTI)

AZ AMERIKAI ANYÁK ISLAND TOVÁBBI MEGSZÁLLÁSA ELLEN

Washington, augusztus 13. (Német TI) A szövetségi fővárosban kedden az amerikai Anyák Egyesülete tüntetett az Island megszállásáról szóló törvényjavaslat elfogadása ellen és követelte, hogy az Egyesült Államok hajóegységei ne folytassák tovább a sziget megszállását. (MTI)

AGGODALOM AMERIKÁBAN A GYÁRI SZTRÁJKOK MIATT

Washington, augusztus 13. (Reuter.) A hadsereggel szerződéses viszonyban lévő gyárakban kitört sztrájkok élénk aggodalmat okoznak az amerikai hadügyminisztériumnak. Hadügyminisztériumi tisztviselők elmondották, hogy ezen a héten 30 gyárban 234 ezer munkás sztrájkol. (MTI)

London, augusztus 13. (Reuter) Légügyi és belbiztonságügyi minisztérium jelenti: A Nagybritannia ellen intézett ellenséges légi támadások következtében júliusban 501 ember meghalt és 447 megsebesült. (MTI)

Washington, augusztus 13. (Reuter) Négy nap óta Washingtonban egy szó sem esik Roosevelt hollétéről. A haditengerészeti minisztériumban nem közölnek semmit a Potomac előki jacht utjáról. (MTI)

ROMÁNIA VESZTESEGLISTAJA

Bukarest, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda) A román lapok közlik a harmadik és negyedik számú veszteséglajstromot. A 3. veszteségi lajstromon 33 tiszt és 20 altiszt neve szerepel, a 4.-en 35 tiszt és 8 altiszt nevének közlik. Ugyanekkor nyilvánosságra hozták az első legénységveszteségeket, amely 160 nevet tartalmaz.

Bukarest, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda) A román hivatalos lap legutóbbi száma két rendeletet közöl. Az egyik szerint tilos a dáknyerőolaj kivitel, a másik szerint augusztus elejétől kezdve a kőolajvállalatoknak előírják, hogy milyen mennyiségű repülőgépet benzint kell előállítaniuk.

1944-RE TELJESEN ELKÉSZÜL AZ USA TENGERI FLOTTÁJA

Basel, augusztus 13. A Nacional Zeitung washingtoni tudósítója jelenti, hogy a tengerészeti minisztérium egyik képviselője közlése szerint az elmúlt két hónapban majdnem hetenként egy-egy új hadihajót bocsátottak vízre és 38 hadihajó építést kezdtek meg. Ezeknek a tévneknek alapján feltehető — mondotta a minisztérium képviselője — hogy az Egyesült Államok teljes Atlanti és Csendes óceáni flottája 1944-évre teljesen elkészül.

Buenos-Aires, augusztus 13. (Német TI) La Paból érkezett hírek szerint a bolíviai minisztertanács elfogadja az Egyesült Államoknak a gazdasági együttműködésről, a nemzetvédelemről, a mezőgazdaság és bányászat fejlesztéséről, a bolíviai pénzügyi védelméről, valamint a közúti és vasúti hálózat kiépítéséről tett ajánlatát. (MTI)

Nagy légitámadás a boisevisták hátsó összeköttetései ellen

Berlin, augusztus 13. (Német TI) A keleti arcvonal északi szakaszán a különböző fajtájú német repülőgépek augusztus 12-én 180 tehergépkocsit, 4 vonatot és 16 pénécélost semmisítettek meg, 15 üteget és 27 löveget harcra képtelenné tettek.

A boisevisták hátsó összeköttetései ellen intézett nagyszámú és nagy kiterjedésű légi támadások során a pályaudvarokon, vagy nyílt pályán még igen sok vasúti szerelvényt rongáltak meg.

A támadások a tengerre is kiterjedtek. Ósel szigetétől észak-keletre

megrongáltak egy ellenséges rombolót. Az arcvonal középső szakaszán a német légi erő augusztus 12-én bombatámadást intézett Eri-janszk ellen.

Épületeket és pályaberendezéseket rongáltak meg súlyosan és felgyújtottak igen sok vasúti kocsit.

A boisevista csapatösszevonások, csapat-oszlopok, közlekedési utvonalak és földi állások ellen intézett támadások során egy páncélvonatot és 80 tehergépkocsit semmisítettek meg és három üteget tettek harcra képtelenné. (MTI)

Pétain óhaja: Szilárd kapcsolat a tengely és Franciaország között

Vichy, augusztus 13. (MTI) A kormánytanácsokozások nagy hete s Pétain rádióbeszéde után lefektették a kormány kül- és belpolitikájának főirányvonalait. Illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy Pétain tábornagy lojális szavakkal szól Francia országnak a tengelyhez fűződő viszonyáról. Pétain felhívta a franciákat Franciaország és Németország közötti évszázados civódás és félreértés megszüntetésére és ezzel újból határozottan megerősítette az együttműködést megnyitó montoirei szellemet. Pétain elismerte, hogy a keleti arcvonalon a civilizáció megvédéséről van szó és így hatékonyan hozzájárult ahhoz, hogy a francia lelkekben egységes érzület szülessék

a gyvözk és legyőzöttek sorsközösségéről. Pétainnek az az óhaja, hogy szilárd kapcsolatokat teremtsen Franciaország és a tengely között.

Vichy, augusztus 13. (Német TI) Isteni politikai körökben Pétain tábornagy francia államfő keddi beszédéről kijelentették, hogy a tábornagy félreérthetetlen kijelentései szerint nyílt szakítás történt a régi kormányzat eddigi intézményeivel. Az új tájékoztató és propaganda főtájkárság felállításáról vichyi tájékoztató körök kijelentették, hogy ezzel minden francia magánpropaganda tevékenység megszűnik s a jövőben csak a kormány befolyásolhatja az ország közvéleményét. (MTI)

Berlin Pétain beszédéről

Berlin, augusztus 13. Német jól értesült helyről közlik: Berlini politikai körökben Pétain tábornagy keddi beszédének tartalmát éppoly érdekesnek, sőt sokatmondónak tekintik, mint a francia államfő nyilatkozata nyomán támadt visszhangot. Berlini felhivatalos körökben hangoztatják, hogy az Egyesült Államok sajtója Franciaország ellen gazdasági intézkedéseket ajánl még pedig kizárólag azért, mert Pétain

beszédében kifejezésre juttatta a franciáknak azt a hajlandóságát, hogy készek együttműködni Európa új rendjében. Pétain beszéde, hangzójának ugyanezekben a körökben, egyben azt mutatja, hogy Franciaország lemond mindazokról a politikai erőkről és hatalmokról, amelyek Franciaországot az európai földrészen túlról közvetlen gyámság alá helyezik. (MTI)

Papen Németországba repül

Szofia, augusztus 13. Papen ankarai német nagykövet úton van Berlin felé, ahová jelentéstétel végett hívták.

Ankara, augusztus 13. Mint a Német TI jelenti, augusztus 10-ikén az ankarai brit nagykövet brit kormánynyilatkozatot adott át a török külügyminiszternek: Nagybritannia támogatását ajánlja fel Törökországnak arra az esetre, ha egy európai hatalom az országot megtámadná. A brit kormány kitar a montreuxi szerződés mellett és gondoskodik arról, hogy a Dardanellák ne kerüljön más hatalom kezébe.

Az első olasz jelentés Ukrajnából

Ukrajnai arcvonal, augusztus 13. A Stefani Iroda különtudósítója közli, hogy az első gépesített olasz hadoszlopok az első kitűzött célpontok elérése után tovább folytatják előrenyomulásukat. Augusztus 11-én este egyik olasz hadoszlop erős ellenséges osztaggal került szembe, amely makacs ellenállást tanúsított.

A boisevista és az olasz katonák között heves csata zajlott le, amelynek során az olasz csapatok kerültek fölénybe és kemény leckeiben részestették az ellenséget, amely igen sok halottat és sebesültet hagyott a küzdelem színterén. Az olasz csapatok igen sok foglyot is ejtettek és jelentékeny mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. Olasz részről egyetlen katona esett el, ami legjobb bizonyítéka osztagaink fölényének s kiváló harcmodorának. (MTI)

Róma, augusztus 13. Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 435. számú közlése:

Olasz repülőgépek támadták Ciprus szigetét és bombázták Nikozia repülőtérét. Famagusta előtt eltaláltak hajókat és találat érte a kikötő berendezéseit is.

Észak-Afrikában brit osztagok

páncélosok támogatásával megkísérelték megközelíteni a tobruki arcvonalon levő állásainkat. Tüzérségünk az ellenséges kísérletet meg hiúsította. Tüzérségünk lövekeit okozott az ellenséges erődítményekben. Tüzérsége nyomán robbanások keletkeztek.

Repülőgépeink ismét bombákat dobtak Tobruk védelmi berendezéseire.

A marsa-matruhi térségen légi haderőnk más kötelékei bombáztak több célpontot, köztük egy repülőteret is. Repülőink itt jelentős rongálásokat okoztak és tüzeket gyújtottak.

Angol repülőgépek támadták Tripoliszt, Dernát és Bardiát. Mint tegnap jelentettük, az ellenség támadta Benghazit. E támadás alkalmával földi elhárításunk lelőtt két ellenséges repülőgépet.

Kelet-Afrikában az uolchefti és a kulkvaberti szakaszon tüzérségi és járőrtevékenység folyt. Brit repülőgépek bombázták és géppuskázták Gondart és Azozot.

Murzy Francesco korvettkapitány parancsnoksága alatt álló tenger-alattjárónk az Atlanti óceánon el-

APOLLO filmszínház

Ma utoljára:

Szökkik a kislány

Péntektől, augusztus hó 15-től Budapesttel egyidőben!
Tolnay Klári, Jávör Pál, Turay Ida, Mály Geróvel a főszerepben

Három csengő

Az idei film szezon új magyar filmje. Előadások pénteken, 15-én, d. u. 3. 5. 7. 9 órákor.

süllyesztette a Macon angol gőzöst és a Horn Shell tartályhajót, összesen 17.272 tonnataralommal. (MTI)

IDEGEN REPÜLŐGÉPEK BOMBÁZTAK BULGÁRIÁBAN TÖBB FALUT

Szofia, augusztus 13. (Bolgár TI) Hivatalosan jelentik:

Kedden idegen repülőgépek szálltak el északkelet felől Sumla vidéke felett és bombáztak több falut. Az idegen repülőgépek éjjel 1 és 3 óra között többször indultak támadásra. Sok különböző méretű bomba — köztük gyújtó bombák — hullottak a szilisztriai és razgradi körzetre és eltaláltak több munkában levő cséplőgépet. Kettőn életüket veszítették. A kár jelentéktelen. Abolgar hatóságok elrendelték, hogy a cséplőgépek mellé tűzoltó szereket állítsanak.

HARMADNAPJA NINCS ÜZENET ROOSEVELT JACHTJÁRÓL

Washington, augusztus 13. A képviselőház 203 szavazattal 202 ellen elfogadta a katonai szolgálat 18 hónapos meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. A most szolgáló újoncok egy év helyett tehát 2 és fél évig fognak szolgálni. Az intézkedés ideiglenes. Egy évi katonai szolgálat után a zsold havi 10 dollár. A 900.000 főnyi felső határt eltörölték. A törvényjavaslat a részletek kidolgozására most a szenátusi bizottság elé kerül: a szenátus teljes ülése a törvényjavaslatot már régebben elfogadta.

Változatlanul hire jár a washingtoni kormány átalakításának.

Hull külügyminiszter a keddi sajtótervezetelen elhárította a nyilatkozatot Darlan tengerengery hatáskörének legújabb kiterjesztése iránt, — mondván, hogy meg akarja várni a fontosabb jelentéseket Vichyből.

Mint a Reuter jelenti Washingtonból, a Potomac, Roosevelt jachtja, immár harmadik napja hallgat. A haditengerészeti minisztérium szombaton délelőtt kapta az utolsó üzenetet.

FELTÜNŐ HADITAKAREKOSÁGI ROHAM

Washington, augusztus 13. (NST) A szenátus költségvetési bizottsága feltűnést keltő takarékosági rohamon esett át. A bizottság keddi ülésén törölt a hadsereg és a hajóhad számára előirányzott kiadásokból 1235 millió dollárt. Ez után a csökkentés után már csak 5828 millió kiadást és egymilliárd felhatalmazást javasol a bizottság. A döntés egyhangúlag történt. A takarékosági rendszabály a tervezett hárommillió hadsereg számára előirányzott tank és légvédelmi ágyúbeszereseket érinti.

Vígyszínház mozgó

Ma is a megható, szívhezszóló magyar film:

Erdélyi kastély

Főszereplők:

TASNÁDY F. MARIA, PAGER, MEZEY M.

Esterházy János gróf,

a szlovákiai magyarság vezére két nagyszabású előadást tartott szerdán a Nyári Egyetemen

„A szentistváni Magyarország a Duna medencének olyan geopolitikai egysége, amely lelki és gazdasági egységet is létesített az itt lakók között”

„A magyar nemzetiségi politika kedvező kihatással volt a szomszédos államok lakosságára is”

A Nyári Egyetem ezidei tanfolyamának legkimagaslóbb jelentőségű, egyben legnagyobb érdeklődéssel várt előadása szerdán délelőtt hangzott el többszáz főnyi hallgatóság előtt a központi egyetem nagy termében. Nemcsak a Nyári Egyetem hallgatói, hanem a város illusztris előkelőségei is nagy számban jelentek meg gróf Esterházy János előadásán, amelyet szinte lélekzet visszafogva hallgattak végig. Az előadón megjelent Lossonczy István főispán és felesége, továbbá Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, lelképítész, az egyetemi professzori kar népes létszámmal, a város kulturális és társadalmi életének előkelőségei természetesen a Nyári Egyetem teljes vezetősége is.

A közönség lelkes tapsvihara és éljenzése közben lépett be a terembe az ünnepi előadó: gróf Esterházy János, a szlovákiai Magyar Párt elnöke, aki böles politikai invencióival, páratlan szervező erővel, egyben nagy odaadó fajszeretettel toborozta egy táborka a Szlovákiában élő magyarságot. Ennek az ottani kisebbségi sorsban élő magyarságnak az igazi, és szinte arcát rajzolta meg első előadásában, amelyet tíz óra kezdett Esterházy gróf. „A kisebbségi élet hatása a magyarra” címen érkezett, amelynek bevezető részében utalt arra, hogy elsősorban a mult béli politikai eseményekkel kíván foglalkozni.

„Az igazat mondom...”

— Ma még nincs itt az ideje annak, hogy tudományos történelmi megállapításokat tegyünk a kisebbségi életéről, mert a világtörténelemnek az a fejezete, amely 1914-ben kezdődött, még távolról sem zárult le. Ezért inkább a kisebbségi élet főbb jellegzetességeit ismertetem, a kisebbségi sorsnak, kisebbségi életnek az idegenben, valamint az anyaországban élő magyarságra való hatását igyekszem kimutatni — kezdte beszédét az előadó.

— A való életet akarom feltárni, annak realis oldalával, semmit sem szépíték, vagy csúfítok, az igazat mondom meg, akár kellemes, akár keletlen. Erre annál inkább szükség van, mert gyakori beszélgetéseim alkalmával, amelyeket itt az anyaországban szoktam folytatni különféle állású és tudományos képzettségű emberekkel, azt tapasztalom, hogy a magyar közvélemény nagy része még mindig nincs kellően tájékozva az 1918-ban, az anyatorzsról leválasztott magyarságnak húsz éven át kialakult életkörülményeiről, munkájáról és küzdelmeiről. Amikor ezeket a problémákat ismertetem teljes nyíltsággal és tárgyilagossággal akarom felhívni a figyelmet a nagyon is időszerű kisebbségi kérdésekre és előmozdítani óhajtom a kisebbségekről való helyes közvélemény kialakulását, amire igen nagy szükség van.

A nemzetiségi kérdés lényegéről szólva

megállapította az előadó, hogy azt sem gyűlölettel, sem erőszakkal nem lehet megoldani. Intő példa erre elsősorban Cseh-Szlovákia.

Magyarország, mint geopolitikai egység

— Ha azt akarjuk, hogy más nemzetek is megbecsüljenek bennünket, akkor mi is becsüljük meg őket, még akkor is, ha számszerűen kisebbek, vagy nem állnak olyan kulturális fokon, mint mi, magyarok — folytatta az előadó. — Minden nemzetnek vannak hibái és erényei. Ha a magyarság meg akarja tartani a vezető szerepét Közép-Európában, amire számá-

Az igazság és a propaganda viszonya

— Szociális igazságokon felépült, gazdaságilag és katonailag erős, társadalmilag kiegyensúlyozott Magyarországnak mindig meg lesz a tekintélye és vonzó ereje a Duna medence többi nemzetére, melyet semmiféle ellenséges propaganda nem tud ellensúlyozni. Minden propagandának annyi az ereje és hatása, amennyi az igazság benne. És a legjobb, leghatásosabb propaganda az igazság feltárása a hazugsággal szemben.

Beszédének további részében gróf Esterházy János utalt arra, hogy az elföltött húsz esztendő természetes következménye szerint az anya- és utódállamok társadalmi között bizonyos felfogásbeli különbségek vannak.

— Nagy hiba volna azonban azt feszegetni, hogy melyik magyar jobb, értékeiből, melyik szenvedett, túrt többet, az

Ami csak epizód

Szólt az előadó ezután a két évtizeden át idegen uralom alatt élt magyarság lelkivilágáról.

— Ez alatt a két évtized alatt rendíthetetlenül élt benne a hit, hogy az idegen uralom csak epizód, amely után el kell jönni a visszatérésnek, a feltámadásnak. Ezért a hitért hozott áldozatot és ezt a hitet ápolta a magyarság minden politikai, társadalmi és kulturális szervezete. Nagy és áldozatos munka volt ez, amelyet helytelen volna lebecsülni. Aki mégis ezt teszi, az megbántja az idegenből hazatért

A magyar párt szerepe

— A magyar párt Csehszlovákiában nem a kiválasztottaké volt — mondotta többek között — hanem mindenké, a szellemi és kézi munkásé, a földművelőké, paraszté, szegényé, gazdagé egyaránt. Ebben a pártban élt a sorsközösség tudata a párt tagjai között és nem hiányzott az áldozatkészség sem.

A párt szervezetének politikai vonatkozású ismertetése után szólt a kulturális nevelő módszerről, amely azt eredményez-

nál, erejénél, kvalitásánál és államalkotó képességeinél fogva hivatva van, akkor olyan legkört kell itt teremteni, amely kizárja a gyűlöletet, féltékenységet és biztosítja a különböző nemzetek között a békés együttélést. Ez felel meg az ezer éves magyar tradíciónak is. A szentistváni Magyarország a Duna medencének olyan geopolitikai egysége, amely lelki és gazdasági egységet is létesített az itt lakók között. Ennek a helyzetnek minden következményét vállalnunk kell.

— Ne felejtjük el azt sem, hogy a Magyarország határai mentén élő és nemzeti öntudatra ébredt nemzetek éber figyelemmel kísérik mindazt, ami Magyarországon történik.

anyaországbeli, a visszatért, vagy a még most is elszakított sorsban élő?

Utalt korábban megjelent munkájára, amelyben többek között a következőket írta:

— A nemzeti munkát tekintjük nemzeti életünk és boldogulásunk első tényezőjének és kizárólag a munka mennyisége, minősége és értéke szerint bíráljuk el minden egyesnek társadalmi rangját. Az osztálykülönbség legyen ismeretlen fogalom. A kiválasztás alapja az egyéni érték és a munka teljesítmény minősége; ki milyen szolgálatot tud tenni a magyarságnak.

— Ilyennek szeretnénk látni és tudni, bárhol élő magyar testvéremet. Csak így lehet eredménytelően dolgozni és valóban magyar értékeket alkotni és a magyar jövőt építeni.

magyarságot. Akiben nincs megértés, nincs szeretet az idegenből visszatért magyar iránt, miként nyerheti meg kisebbségeinket a magyar államesze részére?

Ismertette az előadó annak a pártnak a szervezetét, amely az ő elnöksége mellett egy táborka tömörítette a magyarságot. Majd azokkal a módszerekkel ismertette meg a hallgatóságot, amelynek eredménye lett, hogy politikailag iskolázott, magyarságukban megedződött, társadalmi, kulturális és gazdasági vonatkozásban gerinces magyarokat kapott vissza az anyaországból.

te, hogy a visszakért magyar átlag műveltsége eléri az anyaországi magyar átlagos műveltségi fokát.

Végül rámutatott arra, hogy gazdasági téren tornyosultak legnagyobb akadályok a szervező munka elé, mivel a cseh állam természetesen el akarta szegényíteni, megfosztani tőkéjétől és vállalkozó kedvétől a magyarságot. Hogy ez mennyire nem sikerült, bizonyítja az a tény is, hogy kiépített szövetkezeti hálózatot hozott magával a visszatért magyarság.

Elismerés a magyar kormányknak

Előadásának befejező részében nagy elismeréssel szólt Esterházy János gróf a magyar kormányknak kisebbségi politikai munkájáról.

— Mi közvetlen tapasztalatból tudjuk, mennyi gonddal és mily nehézségekkel jár egy több nemzetiség által lakott ország kormányzása a mai felfokozott nacionalizmus korában. Ezért mi, az ország határon túl élő magyarok őszinte csodálattal figyeltük boldogult gróf Teleki Pál nemzetiségi politikáját, annak nagyvonalúságát és emelkedett szellemét. Ez a magyar nemzetiségi politika, amely ma is ugyanazon asikon mozog, kedvező kihatással volt a szomszédos államok lakosságára is. A magyar politikai bölcsesség előrelátás nyilatkozik meg ebben a politikában, amely biztosítja a nemzetiségek szabad fejlődését, kulturális szabadságát,

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

törvényt alkotott a más nemzetiségűek védelmére, eltiltja az elnemzetlenítést és megadja a lehetőséget arra, hogy az özszes magyarországi nemzetiségek gyermekei anyanyelvükön tanulhassanak az iskolák minden típusában.

Előadásának első részét ezekkel a megállapításokkal zárta, majd rövid szünet után folytatta előadásának második részét.

A szlovákiai magyar népcsoport helyzete

Esterházy János gróf előadása második részében a szlovákiai magyar népcsoport mai helyzetéről adott ismertetést. — Foglalkozott a bécsi döntés után előállt helyzettel, amelyben a szlovákiai magyarság 1938. Hailottak napjának döntését második Trianonnak nevezte. Ezután következett be Szlovákia önálló állammá alakulása. Az új államban a magyar párt az első hetek csalódás-okozta fájdalmas fásultsága után hozzáállott a magyarság megszervezéséhez.

Esterházy gróf áttekintést adott a szlovák állam szervezetről. Szólt a szlovák államtörvények a nemzetiségekre vonatkozó paragrafusairól, amelyek alapján lehetővé vált, hogy a Szlovákiában élő magyarság saját vezetés alatt kulturális és politikai téren szervezkedhetett és az anyaországgal kulturális érintkezést tartóhatott fenn. A magyar kisebbségnek a szlovák államtörvény módot adott arra, hogy a közéletben és az iskolákban nyelvet használhattak. Teljesen szokatlan azonban az a paragrafus, mely azt mondja ki, hogy a kisebbségi népcsoportnak minden joga csak annyiban érvényes, amennyiben ugyanazokat a jogokat az illető kisebbségi csoport anyaatállamának területén a szlovák kisebbség is valóban élvezi. Ez a törvény így a reciprocitást mondja ki és gyakorlatban csak Magyarországra vonatkozhat.

Az alapvető szlovák törvények ismertetése után Esterházy gróf a megindult munkáról beszélt. Minthogy a politikai tevékenység korlátozott volt, a magyarok számára, majdnem kizárólag szociális és kulturális munkára voltak utalva. Nyilvántartottak minden magyar embert, minden magyar családot. Ezután Esterházy gróf így folytatta szavait:

A magyar párt munkája

— A szlovákiai magyarság ma létközdelmet folytat. Számít minden magyarnak a magyar munkában való közreműködésére. Magyarnak pedig azt tekintjük, akinek felfogása, lelkülete, műveltsége, vagyis belső tényezőinek összhangza azt írja elő, hogy magyar legyen és aki vállalja a magyar mult tradícióit, a jelen feladatait és a jövő céljait.

— Szlovákiában ma minden magyar tagja a pártnak, de védelemben, segélyben részesítenek minden magyart. A szlovákiai párt kulturális munkájáról szólv az előadó elmondotta, hogy Szlovákiában 8 állami és 28 nem állami elemi iskola van, amelynek magyar a tanítási nyelve, egy polgári fiú- és két polgári leányiskolája van a magyarságnak, egy a pozsonyi fiú gimnázium és még néhány szakiskola. Az iskolákon kívül is foglalkoztatják a magyar iskolás gyermekeket. Nagy gondot fordítanak az énektanításra. A ma-

Polgármesteri fogadoest szereplői

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

MA is

Halálos tavasz

három emberélet szerelmi vihára.

Csupa feszültség! Izgalom!

Szenvedély!

Főszereplők: Karády Katalin, Jávor Pál, és Simor Erzsébet.

Előadások: d. u. 5. 7.

9 órákor! Híradó!

gyár népcsoport óriási munkát fejt ki, különösen Pozsonyban, ahol kb. 3000 főnyi magyar diákról gondoskodik a magyarság. A munka nyári szünet idején is folyik szüneti gondozás és gyermeknyaralás formájában.

A következőkben a magyar iskolák anyagára vonatkozólag kijelentette, hogy az a legkitünőbb és minden tekintetben felveszi a versenyt a szlovák ifjúsággal.

A felnőttek körében is értékes kulturális munkát fejt ki a magyar párt Szlovákiában. Minden nagyobb városban hozzáfogtak kulturális felállításához. Ezekben példás magyar élet folyik.

A magyar kormány áldozatkészsége

Előadása további részében Esterházy gróf azzal az összehasonlítással foglalkozott, amelyet külföldi részről oly gyakran tesznek a szomszédos államokban előmagyarság és a hazai nemzetiségek sorsa között. Ezzel kapcsolatban a magyar kormány nemzetiségi politikájáról ezt mondott az előadó:

— A magyar kormány ma nehéz viszonyok között teljes jóakarattal teszi meg az intézkedéseit és pedig úgy a német, mint szlovák, ruszin és román vonatkozásban. Ez az áldozatkészség és előzettség sokszor szinte a nemzetiségi vidékeken élő magyarság rovására megy.

— A magyar állam csupán lojalitást kíván idegen ajkú állampolgáraitól. Ezt azonban minden állam megkívánja.

— A nemzetiségi kérdések kényes kérdések, mégis ezeknek tisztázásán fordul meg az egyes nemzetek között a megértés, a tiszteltetés és megbecsülés és végeredményben a Duna medence békeje.

— A nemzetiségi probléma megoldásában Nyugat nem lehet a mintánk, mert nálunk különlegesen a táji és a faji viszonyok és nálunk a nemzeti elkülönülés bellum omnium contra omnes-re vezetne. Nálunk Szent István gondolatát kell valóra váltanunk az itt élő különböző nemzetiségek fiainak egy lelkeletben való egyesítésével.

Előadása további folyamán az illusztris előadó a kisebbségi életnek a magyarságra gyakorolt hatását fejtegette.

— Ez a hatás — úgy mond — mély nyomokat hagyott ugyan a magyarság lelkében, de a nemzeti jellegén nem változtatott. Sőt! Az elnyomás, az önmagáratlatlanság, a külső segítség hiánya olyan tulajdonságokat váltott ki belőle, amelyek előnyére váltak.

A kisebbségi sors magyarájáról

— A kisebbségi sors magyarája tud kollektív dolgozni, gondolkodni, ami kis nemzetnél igen fontos. Életmódjában egyszerű volt. Az összetartozás érzése kifejlődött benne. Áldozatra mindenkor kész. Érintkezésben kerestelen, közvetlen, elszokott az öndicsérettől, fényüzeletől. Józsan, takarékos, becsületes s ezekre alapítja a maga boldogulását. Kitaró, dolgozó, fegyelmezett, nyugodt és bizakodó.

— Az anyaország magyarája bizonyos vonatkozásban más fejlődésen ment keresztül. Nem élt olyan intenzív politikai életet, az államhatalom az ő érdekét szolgálta és nem az idegenét. Számos olyan feladatot, amit a kisebbségi sorsban mint kisebbség közösen végzett, itt az államhatalom intézett el.

Összehasonlítást téve, így folytatta: — Tehát egyik oldalon a kollektív szellem, a másikon az individualizmus. Itt tekintélytiszteltet, ott kritikai szellem. Itt társadalmi különbözőségek, ott népi kiegyensúlyozottság. Ime, ilyen alakult ki a kisebbségi magyar és ennyiben különbözik az anyaországitól.

Kijelentette Esterházy gróf, hogy nem tartja hátrányosnak ezt a helyzetet. A kiegyenlítés nemzeti erőforrása fog válni. A visszatért magyarok értékes tapasztalatokat hoztak magukkal, a megnagyobbodott országnak adják oda, hogy újabb, szebb, gazdagabb élet induljon meg a Kárpát-medencében.

Az országépítés nagy feladatáról a következőket mondotta:

— A Szent István által lerakott ezeréves alapokon olyan Magyarországot kell most újra építeni, amely ellenáll az idők

Írógép eladás, csere, vétel
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

minden viharának és amelyet nem lehet megingatni. Szociális Magyarország az ideálja ma az anyaország és a visszacsatolt részek fiatalságának. Hiszem, hogy ez a szenvedésekben, nélkülözésekben megéledt magyar ifjúság ezt fel is fogja építeni. Ilyen Magyarország láthatatlan kötelekkel örökre magához láncolja azokat is, akik mint magyarok az országhatáron túl, a világ különböző részein töltik be hivatásukat.

— Mi hinni akarunk és tudunk az ember magasabb rendűségében, amely csak az isteni igazságok felé irányíthat minden emberi törekvést. Es mert ez a hitünk megdönthetetlen, ezért mostani megpróbáltatásunk idejében is bizó lélekkel tekintünk jövőnk, a jobb magyar jövő elé!

Esterházy grófot a közönség előadása végén hosszantartó, meleg ünneplésben részesítette.

Tizenötévi fegyház 1919-es terroreselekményekért

A kecskeméti törvényszék gyorsított tanácsa Wachler Mihály 57 éves lakost 15 évi fegyházbüntetésre, valamint 10 évi politikai jogvesztésre ítélte.

Wachler Mihály 1919-ben a kommunizmus ideje alatt egy 25-30 főből álló kommunista terrorespapat vezetője volt és mint ilyen a szentkirályi ellenforradalom leverése után összegyűjtötte az ellenforradalmi érzelmű embereket, hogy azokat Kecskemétre szállítsa. Útközben megálltak dr. Kiss Béla ügyvéd szülőjében, kényszerítették, hogy velük menjen, majd a szőlőn kívül dr. Kiss Béla

Wachler parancsára a vörös terroristák agyonlőtték. Wachler Mihály Jugoszláviába szökött a kommunizmus bukása után és most a felszabadult Magyarországon fogták el és kísérték Kecskemétre, hogy feleljen tetteiért.

A vádolt kihallgatása során nem vallta azt, hogy parancsnoka volt az ellenforradalmárokat kutató csoportnak és tagadta, hogy parancsot adott volna bárki meggyilkolására. A tanúk azonban fenntartották húsz évvel ezelőtt tett valóságukat.

Megölte a ciánózó mestert a féregirtó gáz

Budapest, augusztus 13. Az elmúlt éjszaka egy halálos és két súlyos kimenetelű ciánmérgezésről érkezett jelentés a főkapitányságra. A Király-utca 102. számú házban Váradi János kereskedő a lakását ciánoztatta. Krausz Izsák gázmeszter vállalta a munkálatokat s egymaga dolgozott. Kedden délután két órakor zárta be a lakás ajtaját és este 10 óra tájban nyitotta fel ismét a lakást, hogy szellőztessen. Ejjél felé járt már az idő, amikor feltűnt a házféregylenőnek, hogy a gázmeszter még nem hagyta el a lakást. Rosszat sejtve be akart menni az előszobán át az utcai szobába, de a cián-gáztól erős fejfájást kapott. Később a tüdőelókat értesítették, akik gázmaszkkal felszerelve behatoltak a lakásba és az egyik utcai szobában, a földön fekvő találtak rá Krausz Izsákra. Esméletlenül állapotban volt, kihívták a mentőket, de azok már nem tudták rajta segíteni, időközben meghalt. A főkapitányságról kiszállt rendőri bizottság tagjai közül is kettő rosszul lett és úgy kellett eszméltetve téríteni. Megállapították, hogy Krausznak nem volt engedélye a cián-

zásra, azonkívül több nála talált levél azt bizonyítja, hogy felhajtókkal dolgozott.

A Visegrádi-utca 8. számú házban Lantos Mór kereskedő lakását ciánozta Fürst Marcel féregirtó vállalkozó. Úgy látszik a ciánózó embert rosszul zárták le a lakást, mert kiszivárgott a ciángáz a folyosóra és a szomszédos lakásba is. Ma reggel özevgy Baek Jánosné 41 éves takarítónő és kéteves Dénes fiát eszméletlenül állapotban találták. A mentők mindkettőjüket súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték. A rendőrség eljárást indított Fürst Marcel ellen, mert az ő gondatlanságából történt a kettős szerencsétlenség. Az utóbbi időben különben sorozatos elnémlegések történtek a fővárosban és ezért a főkapitányság szigorú intézkedéseket fogantatott. Újbi megvizsgálják a kiadott féregirtási engedélyeket és azokatól, akik ellen panasz merül fel, megvonják az engedélyt. Más erélyes rendszabályokat is fogantatott a rendőrség, hogy a jövőben megakadályozzák az ilyen szerencsétlenségeket.

Otszáznegy embert fogtak el Budapesten az éjszakai razzsián

Az elmúlt éjszaka Budapesten a pesti oldalon általános razzia volt. Újpesttől Csepelziglett és Kispesztig detektívek serege „fésülte át” a várost. Mindenki ilgazoltattak, nemcsak az utcán, de a vendéglőkben, kávéházakban és más szórakozóhelyeken is. Az eredményes razzia végén 504 embert állítottak elő a különböző kapitányságokra, mind olyanokat, akiknek személyazonossága kétes volt vagy iratai nem voltak rendben. Az elő-

állítottak között 332 férfi és 172 nő volt. Az igazoltatásokat a kerületi kapitányságokon ma délelőtt fejezték be. Végső eredményként 107 férfit és 94 nőt vittek be a detektívek a toloncházba: közülük nyolcat a törvényszék és a rendőrség körözlet, tízenketlen pedig rendőri felügyelet alatt állnak és a szabályok megszegésével tartózkodtak éjszaka tavol a lakasuktól. Ezek ellen természetesen szigorúan eljárnak.

Japán repülő tevékenység Kinában

Tokió, augusztus 13. (Német TI) A Domei Iroda jelenti az arcvonairól:

Japán repülőgépek kedden pusztító támadást intéztek a kínai mögött tes terület kulcsállásai ellen. A tengerészeti légi hadereje megtámadta Kunmingot, Junnen tartomány fővárosát és telibetalált egy löszerraktárt. Kunmingtól 3 km-re nyugatra a japán repülőgépek eredményesen bombáztak egy álcázott gépkocsiparkot. A repülőgépek veszteségek nélkül tértek vissza francia indokínai repülőterekre. (MTI)

THAIFÖLD MEGVEDI SEMLEGESEGET

Tokió, augusztus 13. (Német TI) A thaiföldi parlamentben felvetették a kérdést, vajjon a kormány fontolórra vette-e Angliával a szerződés megkötését? A miniszterelnök a kérdésre tagadólag válaszolt.

A tokiói Nicsi-Nicsi ezzel kapcsolatban bangkoki híreben közli, hogy különleges okokból meg nem nevezhető thaiföldi személyiség a következő kijelentéseket tette:

— Anglia azzal, hogy fegyveres védelmet ajánlott fel Thailand számára, megkísérelte a Japán és Thaiföld közötti gazdasági kapcsolatok megváltoztatását. Ha Thaiföld csatlakozna a Japán ellen irányuló gazdasági zárathoz, Japán ezt nem nézhetné tétlenül. Ez az oka annak, hogy Thaiföld megtartja semlegeségét. A Thaiföld megvédelmezését ígérgető ajánlatok ellenére is ki kell jelenteni, hogy Thaiföld nem hagyja magát úgy kezelni, mint a Fülöp szigeteket, a Maláj szigeteket, vagy Burmát, mivel mi nem vagyunk rabszolgái Angliának, vagy az Egyesült Államoknak. (MTI)

FASISZTA EGYETEMI HALLGATONOK BUDAPESTEN

Róma, augusztus 13. (MTI) Szerdán este a menetrendszerinti gyorsvonattal Budapestre érkezett az olasz fasiszta egyetemi hallgatók országos vezetőségének hivatalos küldöttsége. A küldöttség, amely 10 tagból áll, a magyar egyetem és főiskolai végzettnök egyesületének meghívására 8 napot tölt Magyarországon.

Nagysikerű olasz-est az Angol Királynőben

Szerdán este a Nyári Egyetem olasz csoportja hangulatos és családias jellegű közös vacsorán vett részt, amelyen a csoport tagjain kívül ott voltak dr. Miller Rezső egyetemi professzor, a Nyári Egyetem ezidei igazgatója, dr. Hankiss János professzor, az Olasz Továbbképző Tanfolyam vezetője, dr. Renato Fleri professzor, a debreceni Olasz Intézet igazgatója, dr. Tassy Ferenc genovai és torinói magyar előadó és dr. Wallisch Oszkár, a debreceni egyetem olasz előadója. A vendégek és az olasz fiatalok újabb meghitt találkozására a két nemzet lelki barátságának újabb elmélyülését eredményezte.

*Aki „Kata”-seprűt vesz,
Annak háza tiszta lesz.*

„Kata”

seprűkötő-üzem
Ungvár, Szobránc-utca 5.

Táviratok

CAROL EXKIRÁLY MEXIKÓBAN

Camacho mexikói köztársasági elnök a hét elején Mexikóban kihallgatáson fogadta Carol volt román királyt.

A CIPÓUTALVÁNYOK BEVÁLTÁSA

Budapest, augusztus 13. (MTI) A közigazgatási miniszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy iparos, vagy kereskedő iparosnál ezévi november elejéig csak azokat a földszíni cipóutalványokat válthatja be, amelyekkel szeptember elseje előtt állítottak ki.

HALÁLRÁITÉLT KOMMUNISTÁK

Szarajevó, augusztus 13. (Stefanl.) Két kommunista propagandaanyag terjesztése miatt a bíróság halálra ítélte. (MTI)

ZSIDÓ-CSILLAGOT KÖTELESEK VISELNI A BUKOVINAI ZSIDÓK IS

Bukarest, augusztus 13. Rioscann volt miniszter, Bukovina megszerzésével megbízott kormánybiztos, a zsidók helyzetével kapcsolatban egész Bukovina területére rendeletet adott ki. A rendelet szerint zsidók reggel 6 órától este 8-ig járhatnak az utcán. A zsidók esportolulása tilos, sőt már három zsidó sem haladhat együtt az utcán. Bevásárlásukat délelőtt féltíz és féltizeneg között eszközölhetik. Kenyeret azonban már reggel hat órától vásárolhatnak. Zsidó cégablak alkalmazása szigorúan tilos. A zsidó lakásokra és üzletekre nem tűzhető ki semmiféle zászló. A szabadforgalmozási zsidók kötelesek lakásukat zsidó felirattal táblával megjelölni. Végül pedig mindkét nemből zsidók kötelesek hal mellükön hat centiméter nagyságú sárga vászonra nyomtatott „zsidó-csillagot” viselni.

A TERMÉNYEK ASZTAGBA GYÜJTÉSEST NEM TILTJA A RENDELET

A mezőgazdasági termények tűzveszély elleni védelme tárgyában a belügyminiszter júliusban kiadott rendeletét több helyen tévesen úgy értelmezik, hogy a learatott gabonát a csépléshez való összegyűjtést végezt nem szabad sem a szerzőkterekbe, sem a belsőségekre behordani és nem szabad azt a határban sem asztagba összegyűjteni. A földmívelésügyi miniszter tájékoztatást végezt az érdekeltek tudomására hozza, hogy nincs akadálya a csépléshez való előkészület céljából a termények fentebbi módon való összegyűjtésének. Az idézett rendelet tehát csupán abból a szempontból tartalmaz rendelkezéseket, hogy a terményeket a szántóföldön keresztekbe hogyan kell összegyűjteni, de nem tartalmaz tilalmi rendelkezést asztagban, hogy a keresztekbe összegyűjtött termény azután asztagba összegyűjthető ne legyen. (MTI)

Megérkezett a Gazdag cirkusz Debrecenbe

Széchenyi-utca végén 14-én, ma csütörtökön fél 9 órakor megnyitó diszeloadását, holnap, pénteken, 15-én két előadás, délután 4 és este fél 9 órakor hatalmas nivós műsor keretében fellépnek a világhírt magyar artisták. — Helyárak 30 fillértől 250-ig, a tolongás elkerülése végett jegyek elővételben délelőtt 10 órától a pénztárnál válthatók.

A debreceni kőművesek panaszai

Szerdán este szakosztályi ülésre jöttek össze az Ipartestület kebeléhez tartozó kőművesmesterek a testület tanácstermében. Nagy Sándor szakosztályi elnök ismertette az ülés tárgysorozatát, majd közölte a megjelentekkel, hogy az építő iparosok érdekképviseleti csoportja közeljövőben ülést tart, amelyen a város vezetőségének képviseletében megjelenik Kalenda Lóránd műszaki főtanácsos, hogy meghallgassa mindazokat a kívánságokat és panaszokat, melyek a kőművesek és általában az építőiparosok ajkáról elhangzanak.

Az érdekképviseleti ülésen előterjesztendő problémák, panaszok és kérésekkel kapcsolatban tárgyalták most meg a kőművesiparosok a szakosztályi ülés keretében bajjaikat — amelyre orvoslást kérnek.

Sérelmezik általában, hogy az építkezési engedélyek s a városhoz benyújtott keresetek és számlák elintézése általában hosszadalmas, kérik tehát, hogy ezeknek a kőművesiparosok kezéhez való kiutalása rövidebb időn belül történjék meg. Az állványozási engedélyekkel kaposo-

latban is felmerült hasonló kívánalom.

Részletesebben tárgyalták a megjelent kőművesmesterek a téglaugyvet. Egyhangúan megállapították, hogy a megállapított kontingens még mindig kevésnek bizonyul, azonban még hátrányosabb a most történő kiutalása ennek a kevés téglamenynységnek. Átmenetileg megoldhatónak találná a szakosztály, ha a Téglalaértékesítő Kft. amennyiben még mindig nem volna több téglája, a városi téglagyártót kérne kölcsön addig, amíg a téglatermelés az őrjátsi keresletet egyensúlyozná.

Határozottan tiltakoztak a téglalaértékesítő eljárása ellen, hogy a téglát vidékre is szállítja. Kérni fogja ezzel kapcsolatban a város vezetőségét, hogy tiltsa meg a vidéki kiállításokat legalább is addig, amíg a debreceni építőiparosok ilyen nagy téglahiányban szenvednek.

Az elhangzott panaszokat és kéréseket a szakosztály összesíti és írásba foglalja, hogy az építőipari érdekképviseleti ülésen orvoslásra előterjeszthesse.

a minősítés miatt, dr. Kossuth ügyész pedig súlyosbítás céljából jelentette be fellebbezését.

A tárgyalóteremben tartózkodó Szilágyi Adámné elég hangosan adott kifejezést annak a véleményének, hogy férje elég keveset kapott. Amikor a védő elhagyta a tárgyalótermet a cigányprimás keserűen sóhajtott fel:

— Már bele is nyugodnék az ítéletbe, csak legalább hegedűmet lehetne behozni a fogházba, mertha kiszabadulok, még az sem lesz, amivel kenyerem megkeresem.

A védő csakhamar visszatért, aki visszavonta fellebbezését, ugyanezt tette dr. Kossuth királyi ügyész is és így az ítélet jogerőre emelkedett. A törvényszék az ügyességgel és foghazigazgatóval karöltve módot

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

talál arra, hogy a nagylétal csendőrség a féltett hegedűt birtokba vegye és eljuttassa a debreceni királyi ügyész fogházába, ahol azután megőrzi addig, amíg Szilágyi Adám szabadlábra kerül. A cigányprimás hálálkodva hagyta el a tárgyalótermet, mert most lesz amivel kenyerét megkerese, ha ki szabadul.

FRICK LAJOS

műköszörüs és finom acéláru
szaküzlete a régi helyén

Ferencz J. út 27. sz. alatt van

Városházával szemben.

Finom acéláruk nagy választékban. Élezések, javítások felelősség mellett.

DEBRECENBEN

egy órával meghosszabbították az étkezőhelyiségek és szórakozóhelyek záróját

Budapest, augusztus 13. (Magyar Távirati Iroda) A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a nyilvános helyiségek zárójának újabb szabályozásáról szóló minisztériumi rendeletet. A rendelet városokban egy, községekben másfélórával hosszabbítja meg a nyilvános étke-

zőhelyiségek és szórakozóhelyek záróját. Azokat a nyilvános étkezőhelyiségeket és szórakozóhelyeket pedig amelyeket eddig este 9 órától hajnali 2 óráig tartottak nyitva, este 10 órától hajnali 3 óráig szabad a rendelet szerint nyitva tartani.

A tehetséges gyermekek

továbbképzéséről tartott előadást

dr. Karácsony Sándor

A NYÁRI EGYETEMEN

A Nyári Egyetem második hetének gazdag programja között is különös jelentőséggel bír és bizonyára maradandó nyomot hagy a hallgatóság lelkében az az előadás, amelyet szerdán gróf Esterházy János a szlovákiai Magyar Párt elnöke tartott: „A kisebbségi élet hatása a magyarságra” címen. Ezen az előadáson nemcsak a Nyári Egyetem hallgatósága, hanem a város kulturális társadalmi rétege is képviselve volt. Gróf Esterházy János előadásáról lapunk más helyén adunk beszámolót.

Szerdán reggel tartott nevelési intézményeink magyarságáról előadást dr. Karácsony Sándor budapesti professzor, aki hétfői és keddi két előadását a hallgatóság ószinte, mély figyelemmel és érdeklődéssel kísérte, szerdai előadását is zsufolt hallgatóság előtt tartotta meg Karácsony Sándor, aki a magyar iskolázás történetén végigpillantva megállapította, hogy a 16. század első harmada után az idegen befolyások révén teljes szakadás állott be a magyar szellemiség történetében.

Amikor ezek a befolyások enyhültek, illetve részlen megszűntek, márról, holnapra kellett a semmiből megteremteni az iskola magyar szellemiségét. A mai partikuláris iskolák is leküzdhetetlen nehézségekkel vívódnak. A kiválogatás tökéletlen volta miatt igazi feladatát alig láthatja el. Tekintettel arra, hogy a tehetség a társadalomban arányosan van elosztva a társadalom minden rétegéből ily arányban kellene a tehetségeket továbbképzés számára megmentenünk. Mivel a város lakossága helyzeti előnyben van, minden kiválogatást megbénít az a jelenség, hogy a továbbképzésre alkalmatlan tömegek lépik el az iskolák padjait. Ezeket a problémákat egyébként az illusztris előadó ma délelőtti előadásában tovább fejtegeti.

Délután dr. Fleischmann Gyula tanügyi főtanácsos: A felvidéki és kárpátaljai kisebbségi iskolák szer-

vezetéről tartott előadást, amelyről holnapi számunkban adunk részletes beszámolót.

Az idegennyelvű előadások sorában dr. v. Nagy Zoltán professzor két német és egy olasz nyelvű előadást tartott szerdán délelőtt. Mindkét előadás a hallgatóság érdeklődése mellett folyt le.

A CSÜTÖRTÖKI NAP PROGRAMJA

Reggel 9—11-ig Veress Sándor zenetanár: Zene, tánc és dalkin-csünk magyarsága.

11—12-ig dr. Karácsony Sándor folytatja Nevelési intézményeink címen megkezdett előadását.

Délután 5—7-ig Zsindelyné, Tüdös Klára tervező művésznő: Öltözködésünk magyarsága címen tart előadást.

Idegennyelvű előadások: 9—11-ig dr. Jausz Béla gyakorló gimnáziumi igazgató német nyelven,

10—12-ig dr. Wallisch Oszkár professzor olasz nyelven tart előadást.

**Kerékpárgumi,
gumicszma javítója
Rétinél**
Piac-utca 42. szám.

Kerékpárjával nekiszaladt a rohogó vonatnak

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt Körösszakál község határában. Csongrádi Antal 21 éves komádi harangozó kerékpárjával eddig még kiderítetlen módon nekiszaladt a rohogó vonatnak és a szerencsétlen fiatal embert életveszélyes állapotban szállították be a berettyóújfalui kórházba. Az orvosok megállapították, hogy a harangozó az összeütközés következtében koponyaalapi törést szenvedett. A szerencsétlenséggel kapcsolatban megindították a nyomozást.

Háromévi fegyházbüntetésre ítélték a nagylétai féltékeny cigányprimást

Szilágyi Adám belenyugodott az ítéletbe, de kérte, hogy hegedűjét vigyék be a fogházba

Részletesen beszámoltunk arról a véres féltékenységi családi drámáról, amely június első napjaiban Nagyléta községben lejátszódott. Szilágyi Adám cigányprimás, aki egész Bihar megyében közkedveltségnek örvend, a hajnali órákban tért haza lakására, ahol feleségével szóváltásba keveredett. A házaspár csakhamar összebékült és utána nyugodtan lefeküdtek.

Később azonban az asszony álmában egy idegen férfi nevét emlegette.

Szilágyi nem aludt és nyomban kérdőre vonta feleségét. Ekkor ismét szóváltás támadt közöttük és a szóváltás hevében a szerencsétlen cigányprimás elvesztette önralmát előrántotta bicskáját, s azzal kétszer csapott felesége mellébe, de a második szúrásnál a bicska eltört. Utána Szilágyi fojtogatni kezdte feleségét,

majd az asztalról felkapott egy ollót és azzal kétszer szúrt nyakába.

A cigányprimás, amikor látta, hogy felesége nem mozog, kirohant a lakásból és egyenesen a csendőrségre ment, ahol elmondta borzalmas tettet.

A csendőrségen először nem hittek a cigányprimásnak és kimentek lakására, ahol valóban vérfürdőben az ágyban találták feleségét.

Talán ennek köszönhető, hogy a szerencsétlen asszony életbe maradt, mert azonnal kórházba szállították és így meg tudták

menteni az életnek.

Szilágyi Adámot kihallgatása után bekisérték a debreceni királyi ügyész fogházába és az ügyesség hitvestáron elkövetett szándékos emberölés büntetékének kísérlete miatt indított ellene eljárását. Úgyben most tartotta meg a főtárgyalást a debreceni törvényszék dr. Fűvenyessy Sándor elnökelete alatt működő büntető tanácsa.

A vádirat ismertetése után Szilágyi Adám elmondta, hogy feleségével 10 évig a legnagyobb boldogságban éltek. Az utóbbi időben azonban féltékenykedni kezdett és egy ilyen féltékenységi rohamában szurkálta össze feleségét, de nem akarta megölni. Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő szakvéleményében elmondta, hogy az asszonyon talált sérülések közül kettő a nyakon, kettő pedig a bal mellen volt és könnyen halálos lehetett volna. A bűnjelként lefoglalt olló és bicska alkalmas emberélet kioltására.

Több tanu kihallgatása után a védő a legenyhébb büntetés kiszabását kérte. Szilágyi Adám az utolsó szó jogán hangoztatta, hogy feleségét szerette és holtáig szeretni fogja.

Rövid tanácskozás után a törvényszék a cigányprimást hitvestáron elkövetett szándékos emberölés büntetékének kísérletében mondta ki hűnsök és háromévi fegyházbüntetésre ítélté, de az előzetes letartóztatásban eltöltött két hónapot kitöltőnek vette. Szilágyi Adám védője

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kigyó”, Mihalovits Jenő, Piac-u. 31.
„Tisza” Jónap Aladár Péterfia-u. 61. —
„Csillag” Beke Barna Árpád-tér 1. —
„Szt. Háromság” Homokkert, Szabó
Kálmán-utca 14. — „Mátyás király”
Papp Gyula Nyilastelep, Vámosperes-út
16. szám

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika szálló, főemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A PÁRT ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika szálló főemeletén nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FOISPÁN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZELELMEZÉSI KORMANYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Emlékezzünk

AUGUSZTUS 14.

1914. Gömbös János hadnagy, a volt pécsi 52. közös gyalogezred első menetszázalójával érkezett a szerb határra. Részt vett az 1914. augusztus 14-i véres sábai csatában, amelyben kiváló vitézségéről és szívós küzdelemutáráról tett tanúságot. Embereit a legválságosabb helyzetben is haragra tüzelte, még akkor is, amikor már megsebesült. Vitéz tetteit a 3. osztályú katonai érdemkereszttel jutalmazták.

— **A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete** kötelekbe tartozó pénztárazatok Nagyboldogasszony napja után szombaton, folyó évi augusztus 16-án bankszűnapot tartanak s ennél fogva összes pénztárazaik zárva lesznek. E napon a Magyar Nemzeti Bank is teljes bankszűnapot tart.

— **Havazik a Székelyföldön.** Az egész Székelyföldön váratlanul hűvösre fordult az idő. Különösen a magas hegyek vidékén hűlt le teljesen a levegő. Maroshévíz környékén és más magasabban fekvő helyeken már havazott is.

— **Súlyosan megsebesített egy világháborús gránát egy gyermeket.** Gyűrűs János 8 éves pásztorfiú társaival együtt Kapuvár közelében az egyik szántóföldön játszadozott. A jókedvű gyermekek egy világháborús gránátot találtak és azt labrálni kezdték. A gránát közben felrobbant és Gyűrűs Jánost súlyos sérüléseivel kórházba kellett szállítani. A többi gyermek szerencsére csak könnyebben sérült meg.

— **A kémény mellett találták meg a világos nappal dolgozó vakmerő betörőt.** Jászberényben az egyik módos család házába az elmúlt napokban délelőtt 10 óra tájban belopódzott Hallgatag András jászberényi lakos és elrejtőzött, hogy kivárja a működésre alkalmas időt. A házbeliek 11 óra felé távoztak el hazulról. Hallgatag ezt az időt használva fel, egy zsákba gyömöszölte a könnyen elérhető ágyneműeket, dunnát és párnákat és már a folyosón volt, hogy munkájának gazdag eredményével egy alkalmas pillanatban meglépien, amikor a házbeliek hazatértek. Hallgatagnak már nem volt ideje, hogy a disznóólba lopódzon vissza, hanem felosont a padlásra és a kémény mögött megbujva várt. Itt találták rá a házbeliek és átadták a rendőrnök.

Nagyszabású rádiókiállítás is lesz a Budapesti Őszi Vásáron

A Városligetben már épülnek azok a hatalmas pavilonok, melyeket ezébben az Iparcsarnok köré kell emelni, mert maga az óriási csarnok kicsinek bizonyult. A lakberendezési és háztartási iparnak több, mint 30 szakmája és mellette nagy külön csoportokban még sok más szakma is felvonul az ideai vásárra, ahol nagyvonalúan képviselteti magát a rádióipar. Ugy hírlik, hogy a magyar rádiógyártás 56 különböző, remeknél-remekebb rádióvevőkészüléket hoz piacra ezébben. A gyárak egyelőre féltve őrzik titkaikat és csak augusztus 24-ike után számolnak be a sajtóban új típusú készülékeikről, valamennyi készülék pedig egy helyen, éppen az Őszi Vásáron tekinthető majd meg.

A Vásár szeptember 15-ig tart és a felárú utazási igazolványokat már 1—2 napon belül országsszerte árusítják a vásár tb. képviselőitei.

— **Felhívom az Iparostanonciskola** levénte diszszázad tagjainak figyelmét, hogy augusztus 16-án, szombaton 9 órára az Iparostanonciskola udvarán feltétlen jelenjenek meg.

— **Kilopták zsebéből 450 pengőt.** Veres Gábor hajdúhadházi földműves tegnap a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki még 5-én egyik debreceni vendéglőben kilopta zsebéből 450 pengőt. A rendőrség megindította a nyomozást a zsebtolvaj kézrekerítésére.

— **Ellopták arany karkötő óráját.** Surányi Ilona törvényszéki tisztviselő, Nap-utca 25. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, aki lakásáról ellopott 180 pengő értékben egy arany karkötő órát és arany láncot. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj elfogására.

— **Egy szellet almától fulladt meg egy kisgyermek.** Tragikus gyermekszerecsellenség történt Bábólnán. Bolgár József földműves későn jött haza a munkából és másfél éves kisfiának almát hozott. Az anya meghámozta az almát s egy szeletet nyújtott a kisfiú elé, aki olyan mohón nyelte le a falatot, hogy az a légcsőjébe került és a gyermek megfulladt. Az előhívott orvos már nem tudott segíteni a szerencsétlen gyermekén.

— **Leelőtte felesége udvarlóját egy hajós.** Boglevics István mohácsi Meffer-hajós tegnap este leelőtte felesége udvarlóját, Németh Ferenc ottani mészáros-mestert. A merénylet Németh lakásán történt, melyet hangos családi jelenet előzött meg. A golvó Németh Ferenc nyakának a főúterét tépte át. A két gyermek Boglevics István letartóztatták.

— **Kapával megvágta a lábát.** Lajkó Vilmos 14 éves fiú a Hortobágyi téglagyárban játék közben kapával megvágta lábát. A szerencsétlenül járt gyermeket a mentők részcsítették elsősegélyben.

— **Már a hizott libát is lopják.** Gööz Andrásné Kishégyesi-út 34. szám alatti lakos szerdán délelőtt a rendőrség központi ügyeletén ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, aki bezárt udvarából az éjszaka folyamán két hizott libát ellopott 40 pengő értékben. A rendőrség a nyomozást megindította és a tettest elfogta. A libatolvaj ellen statáriális eljárást indítanak és most dolgoznak bűnlajstromának összeállításán.

Német páncélhárítóágyú tüzelés közben. (Foto RDV.)

— **Az István Gözmalom,** Debrecen, mint a Közelelmzési Minisztérium által kijelölt „Hombár” főbizományos, ugy saját, mint albizományosai útján megkezdte búza, rozs és árpa vásárlását. A termények beszállításához, mint a multban, ellátja most is megfelelő mennyiségű és kölcsönijmentes szákokkal a gazdaközönseget.

— **Ellopták kendőjét a Rákóczi-utcai piacon.** Kis Margit mipepécsi lakos a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Rákóczi-utcai piacon ellopta zöldesbarna kendőjét. A nyomozást megindította a rendőrség a tolvaj kézrekerítésére.

(x) Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay Gyógyszertár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **Ellopták a cipőjét.** Bacsó János debreceni lakos a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy az Arany Bikában lévő lakásának ajtaja elől ismeretlen tettes ellopta 30 pengő értékű cipőjét. A rendőrség a feljelentés alapján a nyomozást megindította.

— **Elaludt az utcán, meglopták.** Dobó Ferenc napszámos, Haláp 63. szám alatti lakos a Nyugati-utcan lefeküdt a fübe és elaludt. Ezen idő alatt ismeretlen tettes kilopta zsebéből házassági anvakönyvi ki vonatát és munkakönyvét. Dobó feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő tolvaj elfogására.

— **Azt hitte, hogy gyógyíthatatlan beteg — átvágta beretvával a torkát.** Öngyilkosságot követett el Kecskeméten egy asszony, akit a ház konyhájában a padlón találtak meg eszméletlen állapotban, hatalmas vértöcsében fetrengve. A mentők azonnal kórházba szállították, ahol megállapították, hogy átvágta a nyakát. A sebészorvos az asszonyt megoperálta, az átvágott légcsőjét összevarrta. A műtet után az öngyilkos asszony eszméletre tért. Elmondta, hogy tegnap érkezett haza Budapestről, ahol a klinikán megvizsgáltatta magát. Abból a tényből, hogy a klinikán nem vették fel, azt sejtette, hogy gyógyíthatatlan beteg és hazatérés után elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Megkereste férje beretváját, a tükör elé állt és átvágta a torkát. Vallomása után megállapították, hogy nem gyógyíthatatlan beteg, s ha felgyógyul, megoperálják.

A debreceni kirakodóvásár mai képe

Valamikor, még nem is olyan régen, csupán néhány esztendővel ezelőtt még országos hírhű volt a debreceni nagyvásár. Az ország legtávolabbi zugából csapatosan sereglettek megtekintésre. Azok a számottevő falusi földműves emberek, kik egész évben ki sem mozdultak falujukból vásár alkalmával feltétlen felkeresték Debrecent, s innen — szükséges holmi bevásárlása után jól felpakolva tértek vissza falujokba. Talán arra a nagy gazdasági válságra vezethető vissza, amely az utóbbi évek folyamán elhatalmasodott, hogy ezek a látogatók sorban mind elmaradtak.

Hogy megcsökkent a kereslet, megcsökkent a vásári árusok száma is s a vásárt ma már többnyire csupán kíváncsi pénztelen debreceni látogatók. Hová lettek a hangos vásári kiabálók? Eltűntek mind, mint az az egészséges derű, mely megdölte még néhány évvel ezelőtt is az emberek arcát.

Ahogy most végig megyünk a régi híres debreceni nagyvásár korcs utódán, csak itt-ott szomorkodik egy-egy bazár és cukorka sátor, benne bóbiskoló árusával. Hová lettek a régi híres komédiás sátrak? Alig látunk belőlük valamit. Eppen az egyik öreg komédiás mellett megyünk el, aki szomorúan napszámodik fiatalabb társának: „Kinek kell ma komédia”, ugys komédia ez a cudar élet, amiben benne élünk”. A forgó is üresen lézengenek, még a rezesbando fülrekesztető keserves hangja is elhallgatott.

Egyedül a csodajások vannak most is teljes számban jelen, sőt mintha most még többen lennének, mint régen, csupán a hiszékeny jó falusiak száma csökkent meg itt is, mint a vásár minden területén. Mig mások tízezrek tolongásból, a hangyaboly nyüzsgött a Széchenyi, Hatvan utca és Külsővásártér környéke, most alig egy-két ember lézeng a csendes sátrak között.

— **Drága minden — panaszkodnak az emberek.** Talán egyik oka a vásár elnéptelenedésének abban keresendő, hogy a hétköznapi munkája közben nem érnek rá időt szakítani a vásár szemlélésére, ellenben akkor, amikor még a vásárok vasárnap voltak, a legszegényebb munkásember is alkalmat lelt arra, hogy megtekintse a szinte ünnepszámhá menő kirakodást.

De próbáljunk csak visszatekintést nyerni a multba is. A debreceni kirakodó vásár, már évszázaddal ezelőtt is országos jelentőséggel bírt, s az 1800-as évek elején még hetekig is eltartott. A világháboru után nagy zuhanás állott be a forgalomban s a többhetes vásár már csak néhány naposra zsugorodott egyre szűkülő érdeklődési keretek között s ma már megállapíthatjuk, hogy haldoklik a régi híres debreceni nagyvásár.

— **Leesett a létráról egy napszámos.** Szerdai Imre napszámos, Klapka-utca 17. szám alatti lakó napszámos tegnap a Kinizsi-utca 77. számú ház tatarozási munkálatainál dolgozott. Munka közben a létra tetejéről egy veder habarccsal leesett és lábán szenvedett sérüléseket.

— **Fehérnemű gépi és kézihimzés, monogramok modern tervezése és készítése Pethő kézimunka üzletében.** Szent Anna-utca 10.

— **Ellopták zseboráját.** Raskó Gyula asztalosmester a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes behatolt lakásába és onnan ellopott egy nikkel doxaórárt 40 pengő értékben. A rendőrség keresi az óratolvajt.

— **Nem tanácsos olyan helyen aludni, ahol sokan tartózkodnak.** Koleszár Annuska 18 éves tiszafüredi leány szerdán a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy a Nagyvállomás III. osztályú várótermében az egyik padon elaludt és ismeretlen tolvaj ezt az alkalmat kihasználva ellopott tőle egy pár cipőt és egy ruhát 100 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő tolvaj kézrekerítésére.

Meghökentő szivtelenség

hálátlanság és könyörtelenség vádját harsogja szét az országban Debrecenről, pontosan Debrecen mai vezetőségéről a pesti liberális világ és a hazai zsidóság legkedveltebb napilapja, a „Magyar Nemzet”, irván nagy kelhasábas cikkében, hogy Debrecen visszavonta a kitűnő költő Tóth Árpád anyjának évi háromszáz pengős kegydíját. A cikk szerzője nem ismeretlen Debrecenben, költői álnéven Térey Sándor, másképpen dr. Kuti Sándor, hogy csak ennél a két névnel maradjunk, mert az azelőtti kellemetlen zsidó hangzású családi neve ugyanis eléggé emlékeztet még s így bátran mellőzhetjük nevének további halmozását. Szóval Térey úr — aki a debreceni liberális városi értekezési bizottság elnöke — a bukása után végre áttette működtetését a fővárosba, nyilván keserű nosztalgiaival, ismét bele okvetetlenkedik debreceni vonatkozású ügyekbe. Teszi ezt a jól ismert baloldali fejlett technikával, úgy hogy „az új debreceni stílus” akarja pellengére állítani. Érti a debreceni új stílus alatt a város mai vezetőségét a keresztény és nemzeti őrségváltást, ami löbök között az ő kényszerű önkéntes száműztetését is eredményezte. Noshát ebben a melábulban néhai jó Tóth Árpád költő édesanyjával szemben elkövetett „hallatlan igazságtalanságról” glosszázik, gúnyos megvetéssel mondván, hogy minden indok nélkül megvonták a költő özvegy édesanyjának évi háromszáz pengős kegydíját.

Ugyehát ilyen beállításban csakugyan embertelen és lelketlen cselekedetté válik mindenki szemében egy szegény özvegy asszony rovására tett városi intézkedés, különösen ha meggondoljuk, hogy az a szegény öreg asszony egy nagy magyar költőnek az édesanyja. Eppen ezért, hogy a keresztény magyar közvélemény egy pillanatra se eshessen áldozatul jöhízeműségével a Kuti-Térey-féle fejlett technikának, kihámoztuk a terjedős és ál-lajlított csöpögő két hasábas glosszával szemben fennálló igazságot. A helyzet ugyanis pontosan a következőképpen áll. Özvegy Tóth Andrásné sohasem kapott Debrecen városától kegydíjat, nem is kért. Erre nem is nyújtott módot semmiféle törvényes lehetőség, mert tudvalevően sem Árpád, sem az ő édesanyja, sem senki más hozzátartozója a város szolgáltatásában sohasem állt. Kegydíjat pedig köztudomásúlag csak olyan volt városi alkalmazottak kaphatnak, akik vagy nem érték el a nyugdíjkorhatárt, vagy bármilyen más okból ellátás és megélhetés nélkül maradtak. Ez a cikknek első számú tévedése és teremtése. Ezzel szemben a valóság az, hogy Tóth Árpád költő édesanyjának 1936 évi állásában a város szociális ügyosztálya mellé szervezett társadalmi segélybizottság özvegy, kivételes méltánytételt érdemlő nehéz helyzetére tekintettel havi 25 pengős segélyt szavazott meg a társadalmi segély akció terhére azzal, hogy a Késes-utca, ma „Tóth Árpád”-utca 32. számú házában lévő adóhátralékát törlesztíessze. Itt van mindjárt a cikk második számú fordítása, mert nem a tíz évvel ezelőti polgármester írását vihette el a szegény özvegyasszonyhoz, hanem a mai annyira ócsorult, keresztény rendszer polgármestere értesítette erről a megszavazott segélyről Tóth Árpád édesanyját. Azóta minden hónapban folyósította a város a havi 25 pengőt, tehát összesen 300 pengő évi segélyt. — Most azonban az történt, hogy Tóth Andrásné eladta debreceni házáat, elköltözött Debrecenből Budapestre egyik leányához, a IX. kerület Sirok-utca 3. szám alatti házába, ahol különváltan élő gyermektelen leánya egy szoba, hallos, összkömfortos lakásban él és havi 130 pengő keresete van. Ugyancsak Pesten lakik 36 éves fia is 180 pengő havi fizetéses állásban. — Mindkét gyermeke a törvény szerint kötelesek eltartani édesanyját.

Az úgy helyes és tökéletes ismertetéséhez szükséges tudni még azt, hogy ilyen segélyeket egy-egy város mindig csak a saját területén lakó rászorult szegényeknek juttathat. Ha tehát ez a segély megszünt, az egyedül abból a tényből következik, hogy Tóth Andrásné elköltözött Debrecenből. De a város szociális ügyosztálya még az elköltözés után is eleget tett feladatának és a Szekesfőváros IX. kerületének előjárásához fordult, ahonnan az a hivatalos értesítés érkezett a környezet tanulmány alapján, hogy özvegy

Tóth Andrásné eltartására kötelezett hozzátartozóinak háromszáz pengő keresete van, idős édesanyjának tehát lettenntartása segély nélkül is biztosított.

Féltreértés ne essék. Debrecenben minden jó érzésű magyar ember csak örömmel és hálával veszi, ha egy neves nagy fiának szűkös helyzetben levő hozzátartozójáról a legmesszebbben formában és áldozatkészséggel gondoskodik az arra illetékes fórum. A törvények azonban mindenkiel szemben kötelezők. Az a segély,

amit Tóth Andrásné kapott a segítő akció keretében, a teljesen ellátatlan szegények gondozására van előirányozva, abból tehát — amikor a segélyezett a várost elhagyta és megélhetése biztosítást nyert — tovább folyósítani nem lehetett.

Igy néz ki a valóságban a szivtelenség vádját, amit olyan lelkiismeretlenül koholt az a zsidó mentalitás, amiből éppen elégünk volt már és amitől reméljük egyszer mégis csak meg fogunk végleg szabadulni.

Ma délután a magyaros öltözködésről tart előadást a Nyári Egyetemen Tüdös Klára, a kitűnő kosztümtervező művész

A Nyári Egyetem mostani előadásai keretében szorosban beilleszkedik az az előadás, amelyet ma délután Zsindelyné Tüdös Klára tart a központi egyetemen. Az előadó neve mindnyájunk előtt ismert, hiszen a mat magyaros öltözködés bevezetésének ő volt egyik legkiválóbb és leghivatottabb úttörője. A régi magyar emlékeknek a felelőssége, a népi művészetnek tudatosítása és általános divattá tétele az ő művészi tervezési nyomán vált valóra, s ma már örömmel lehet megállapítani, hogy a magyar öltözködés mellől igenis úgyszólván teljesen kiszorult a nemzetközi divat. Tüdös Klára, akit Debrecenben is sokan nagyon jól ismernek, hiszen innen származott el, most a város iránti szeretetből kifolyólag, s részben a Nyári Egyetem megbízásából is a sok elfoglaltsága mellett is időt szakít egy előadásra, amelyben „Öltözködésünk magyarságáról” beszél eredeti saját tervezésű rajzok és minták bemutatása mellett. Az előadás öt órakor kezdődik, s azon vendégek is megjelhetnek.

Öltözködés mellől igenis úgyszólván teljesen kiszorult a nemzetközi divat. Tüdös Klára, akit Debrecenben is sokan nagyon jól ismernek, hiszen innen származott el, most a város iránti szeretetből kifolyólag, s részben a Nyári Egyetem megbízásából is a sok elfoglaltsága mellett is időt szakít egy előadásra, amelyben „Öltözködésünk magyarságáról” beszél eredeti saját tervezésű rajzok és minták bemutatása mellett. Az előadás öt órakor kezdődik, s azon vendégek is megjelhetnek.

UJ SZÁLLÓIGE

[A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.] A magyar gyors csapatok magasabb parancsnokságai és vezetői úgyszólván szakadatlanul a csapatok között s igen gyakran a csapatok előtt járnak. Ez a jelenség tette szállóigévé azt a megállapítást gyorsalakulatunk katonái között, amely hol itt, hol ott hangzik fel, mi helyt — egyébként rendkívül népszerű — felettes parancsnokokat látjuk: — na, a tábornok úr már megint megy áttörni a frontot!

Ez a szállóige gyakorlati tapasztalatból eredt. És a gyakorlati tapasztalat egyúttal a korszerű háború és az elmúlt világháború egyik legjelentősebb különbsége. De egyúttal magyarázata is azoknak a ragyogó sikereknek, amelyeket a mostani háborúban a gyors csapatok valóban „villámgyors” alkalmazása hozott. Minden tekintetben bebizonyosodott, hogy a gyors csapatokat csak „előőrök” lehet vezetni. Nemesak a kisebb kötelékek parancsnokainak, hanem a magasabb egységek vezetőinek is sokkal gyorsabban kell tájékozódniuk és intézkedniük, mint a gyalog seregek vezetőinek, hiszen az ellenség is nagyszámú gyors csapatokat vezet harcra és azoknak mozgása s ezzel együtt a helyzet is úgyszólván pillanatról-pillanatra változik. Ezek a villámgyorsan váltakozó harcmezőzónák pedig elengedhetetlenül szükségessé teszik a pillanatok alatt történő helyzetmegítéléseket, elhatározásokat és intézkedéseket.

Egyetlen kedvező helyzet kihasználásának elmulasztása helyrehozhatatlan következményekkel járhat a siker szempontjából és ezért a közvetlen vezetés terén ma már szinte elképzelhetetlen a sok kilométerrel az arevonat mögött működő parancsnokságok és hadműveleti irodák megszokott képe, amely nélkül a világháború alatt el sem tudtuk képzelni egész seregek mozgását.

A honvéd gyors seregek eddigi nagy sikerű seregekben tehát méltán osztozik a kiváló csapatokkal a vezetés is.

Ez a közvetlen vezetés lélektani szempontból is igen értékes következményekkel jár. A csapatok és a vezetés a múltban elképzelhetetlenül közeli érintkezésbe kerültek egymással. A legénység bizalma vezetői iránt mértékellenül megnövekedett. Örömmel látni, hogyan csillan fel a legénység szemében a bizakodás és győzelembe vetett hit fénye, ahányszor magasabb vezetői előrerohagnak a tábornok vagy győlekező legénység mellett. Ugyanennek a bizalomnak hangja esendül meg ilyenkor a szállóigévé vált mondatban:

— Na, a tábornok úr már megint előremegy fronttörésre!

Terményeit tüzkéreljen Általánybiztosítás keretében biztosíthatja legolcsóbban!

— A Mezőgazdasági Termény-és Áruforgalmi Szövetkezet, a magyar gazdák alapítása, a Futura, a „Hombár” főbizománya megkezdte terményvásárlását. Üzlethelyiség az Alföldi Takarékpótlóban. Telefon: 28-66. Buzát, rozsozt, árpat, zabot, hüvelyeseket, magvakat a rendelkezélt megállapított legmagasabb áron vásárol. Azoknak a gazdáknak, akik azonnal szállítani nem tudnak, előleget, a szállításhoz pedig zsákot ad. A szövetkezet debreceni albizománya Pósalaki András, üzlethelyiség: Alföldi Takarékpótlójában, telefon 28-66.

Elsötétítés ma: 20 órától

Budapest, augusztus 13. A magánvilágítás korlátozására kiadott rendelkezések az ország nyugati és középső részén megszüntek. Keleti részén 14-én 20 órakor kell elsötétíteni, amely 4 óra 35 percig tart.

— Két csille közé szorult egy munkás. Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt Berettyószentmárton község határában. Vetséi Imre 28 éves napzámos két csille közé szorult s ennek következtében hátán, hasán és lábán szenvedett sérüléseket. A szerencsétlenül járt munkást a berettyóújfalui kórházban ápolják.

— Éjszakai nyugalmát tönkre teszi. ételét, kenyerét (megfertőzik) bepiszkolják, drága ruháját összerágják a férgek, mert a kártevőket nem irtatja szavatolással Szabados féreg és hernyóirtó vállalkozóval, Debrecen, Cserepes-utca 4. Telefon: 26-30.

— Debrecen és Vidéke Ipartestület címfelelő ülést tartott az Ipartestület tanácstermében. Szatmáry András szakosztályi elnök vezetésével adminisztrációs ügyeket és az újonnan megjelent rendeletekkel kapcsolatos teendőket tárgyalták a megjelent szakosztályi tagok.

— Már a tyúkkal sem elégzik meg a betörő. Illés Ferencné, Kálmán-utca 38. szám alatti lakostól az éjszaka elloptak öt tyúkot s egy zomancozott edényt.

Gyászrovat

Győrffy Gyuláné Molnár Mária Terézia temetése ma délután fél hat órakor lesz a II. b. ravatalozó tereből római katolikus szertartással. Lakás: Görög-utca. Fehértói vállalata rendezi.

— Ösztöndíj újságírók részére. A választási és közoktatásügyi miniszter értesítette az Országos Magyar Sajtókamara elnökségét, hogy az újságíróképzés elősegítése céljából egyelőre évente egy érdemes és tanulmányait kiegészíteni óhajtó fiatal újságíró részére ösztöndíjat létesített. Az ösztöndíjas a bécsi, berlini, vagy római Collégium Hungaricumok egyikébe kérheti felvételét.

— Az angol font és dollár árfolyamának átszámítása. A hivatalos lap augusztus 14-iki száma közli a minisztérium rendeletét az angol font és dollár hivatalos árfolyamjegyzésének szüneteltetésével kapcsolatos kérdések szabályozásáról. A rendelet szerint az angol font, illetőleg a dollár árfolyamának átszámításánál a jegyzés felfüggesztése előtt utólagra megállapított árfolyamot kell alkalmazni. (MTI)

— Kolera Sanghajban. A Sanghajban dühöngő kolerajárvány a szigorú elővigyázatossági intézkedések ellenére is tovább tart. Eddig 50 megbetegedésről érkezett jelentés.

— Újonnan alakuló cég a Futura, Nostra vagy Hombár jelzést nem használhatja. A Magyar Távirati Iroda jelentette: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a minisztérium rendeletét, amely szerint újonnan alakuló kereskedelmi cég cégének szövegébe nem veheti fel a Futura a Nostra, vagy a Hombár jelzést.

METEOR MOZGO MÚSORA:
Ma utólagra csak felnőtteknek:
„Mária két éjszakája”
Holnaptól: „Szerelem és vérpad”

— Elmozdítottak 700 francia szabadkőművest. A francia hivatalos közlöny 700 olyan szabadkőműves személy nevét közli, akiket tevékenységük miatt elmozdítottak vezető közhivatalnokai állásukból.

— Téli gazdasági iskola épül Cell-dömölkön. A földmívelésügyi miniszter 80.000 pengős költséggel téli gazdasági iskolát létesít Cell-dömölkön. Ez az iskola egyike lesz annak a tíz gazdasági iskolának, mely a földmívelésügyi kormányzat programjában közt szerepel.

— SIMAI gyorsíróiskolában augusztus 15-én új tanfolyam kezdődik. Plac-utca 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény.

— Finnországban sorozzák a 19 éveseket. Helsinkiben kedd késő délutáni óráiban felfragszok jelentek meg, amelyek sorozásra rendelik az 1922-es évfolyamot. Rendes körülmények között erre a sorozásra csak 1943-ban került volna sor. Lehetséges, hogy a 19 évesek sorozása az idősebb korosztályok szabadságolásával van összefüggésben.

— Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbéllyegét.

— Kábelt pusztítottak a bolsevisták. Csernovic automata távbeszélő központjának 200 kábelét szétrombolták a bolsevisták, de a német műszaki katonák helyreállították a távbeszélő forgalmat.

— Törökország a menekülők érdekében. A török nemzetgyűlés elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely szerint a háború ideje alatt Törökországban menekülő kereső menekülők internálótáborban nyerne elhelyezést. A katonákra kell fegyverezni, a tisztoknak rendfokozatuk szerint olyan illetmény jár, amelyet a török hadsereg tisztjei a megfelelő rendfokozatban élveznek. A köz-katonák kisebb szoldot kapnak, a polgári személyek szükség esetén támogatásban részesülnek.

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága értesíti a város lakosságát, hogy augusztus hó 14-én, Pallagpusztán a Sárkut tanyai lőtéren hirdetett éleslövészet elmarad, helyette augusztus hó 16-án tart a honvédség éleslövészetet.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István

— Ellopták a fehérneműjét a Népfürdőn. Seh Zoltán, Piac-utca 36. szám alatti lakos tegnap délelőtt a rendőrség központi ügyletén elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes a Népfürdőn ellopta fehérneműjét 25 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást a strandtolvaj kézrekerítésére.

— Elgázolt a villamos a Csapó-utcán egy napszámost. Könnyen végzetessé válható baleset történt szerdán délben a Csapó-utcán. Takács János 58 éves napszámos, Gyulai-utca 20. szám alatti lakos egy kézikocsit tolt a villamos sín és az úttest között. Közben egy villamos közbeledett, egy szekér pedig a kézikocsis embert akarta megelőzni, de a szekér nekinyomta Takácsot a villamosnak. A szerencsétlen napszámos a fején szenvedett sérüléseket, a mentők részvételével elsősegélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára. A balesettel kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást a felelősség kérdésének tisztázására.

— Felrobbant a söröshordó. Csaknem végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap Hajdúböszörményben a Labancz János-féle sörlerakathal. Gelén Gyula 33 éves hajdúböszörményi lakos egy hordó sört akart lefejtetni. A hordóba alig engedte bele a szénsavat, a lefejtő helyiséget hatalmas robbanás rázkódtatta meg és a munkás eszméletlenül esett össze, aki csak 20 perc múlva tért magához. Vizsgálat során megállapították, hogy a szénsav vette szét a hordót. A balesetért senkit sem terhel felelősség. Gelén Gyulát a hordó egyik darabja ütötte meg és azért vesztette el eszméletét. Állapota nem súlyos.

MOZI

ERDELYI KASTÉLY. (A Vigaszínház mozgó magyar filmfelújítása.) Hunyadi Sándor nagy sikert aratott színműve tért vissza hozzánk. A megható erdélyi történet ismét meggyönyörködtette a közönséget. A gyönyörű felvételekben gazdag film főszerepeiben Tasnádi Fekete Mária, Páger, Mezei Mária és Greguss Zoltán mutatták be tehetségük legjavát. A múlt szezon egyik legkiválóbb magyar filmcsemegéjét a közönség élénk érdeklődéssel kíséri.

HALÁLOS TAVASZ. (A Hungaria Filmszínház felújítása.) Nem első ízben tér már vissza Debrecenbe a magyar filmek egyik legtöbb sikert aratott slágere és a film főszerepében Karády Katalin. Nem kell különösebben ismertetnünk Zilahy regényének filmváltozatát, mert ezt a filmet tömegek élvezték végig és oly mély élménnyel távoztak a kétszókos vihart megért darab megtekintése után, hogy újra és újra végignézi

ezt a valóban nagyszerű darabot, mi-helyt erre alkalmuk nyílik.

SPORT

LABDARUGAS

A DVSC vasárnap Szolnokon a Szolnoki MAV csapatával játszik vasutasbajnoki mérkőzést, utána augusztus 20-án Ungváron vendégszerepel. Az újonnan igazolt játékosok ezeken a mérkőzéseken már szerepelnek, úgyhogy az augusztus 24-iki bajnoki nyitányra már együtt lesz a csapat. A héten még több játékost próbálnak ki.

Az Újpest tárgyalásokat kezdett a szolnoki Szüccsel. Az NB. I. osztályának csapatai még az utolsó pillanatot is felhasználják a csapat erősítésére. Az Újpest vezetősége most a szolnokiak tehetséges középfedezetével, Szüccsel kezdett tárgyalásokat. Szolnokon hangoztatják, hogy az Újpestnek nagyon sokba kerül Szücs, ha meg akarja szerezni.

ATLETIKA

Kerületi válogató atletikai verseny. A MASz keleti kerülete augusztus 17-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen kerületi válogató atletikai versenyt rendez a Debrecenben szeptember 7-én rendezendő Délkelet-Kéletmagyarország kerületek közötti mérkőzésre, ahol minden számban a 2-2 legjobb versenyző indul mindkét kerületből, tekintet nélkül arra, hogy ifjúsági, vagy felnőtt-e. **Versenyszámok férfiaknak:** 100, 200, 400, 800, 1500 és 5000 méteres síkfutás, 110 és 400 m-es gátfutás, magas-, távol-, rúd- és hármasugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás. **Nőknek:** 100 m-es síkfutás, 80 m-es gátfutás, magas- és távolugrás, diszkoszvetés. Nevezni a helyszínen lehet. Nevezési díj személyenként és számonként 30 fillér. Díjazásul minden versenyző 1-3. helyezetteje különböző érmet nyer.

Közgazdaság

TERMENYTOZSDE

Elcsendesedett a gabonatorzsde forgalma. Néhány mássa bihorherre, kendermag, baltacim, osziborsó és tavalyi hajdina került piacra. **Búza:** 78 kg-os 30.—, **Kétszeres:** 28.—, **Arpa:** sörárpa kiváló 27, elsőrendű 26, sörárpa 23, ipari 68 kg-os 24, takarmány 65-66 kg-os 22, közepminőségű 21. **Zab** (41 kg-os) 26.50. **Magvak és hüvelyszvetemények:** Köles, fehér 31-32, vörös 31-32, egyéb 31-32. Repce: káposztarepce 45.—, vadrepce 38.—, Napraforgó: 35.—, Lenmag: 60.—, Tökmag: 45.—, Mák: kék mák 150.—, Kendermag: 80.—.

APRÓHIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott
Jó bizonyítvánnyal bejáró mindenféle főzőnő 2-lagu családhoz 15-re felvétetik. Svetits bérház, III. udvar, I. em. 10. ajtó. 1236

Főzni tudó
szobalányt Budapestre azonnal felveszek központi fűtésű lakásba fiatal párhoz. Ertekezni: Hangya bérház, II. em. I. sz. lakás. 1229

Betöltendő állás nőknek
Ugyes leányt, megbízható kertészette felveszek. Galamb-u. 4. sz. 1225

Betöltendő állás férfiaknak
KERÉKPÁROS újságkihordót felvesz a kiadóhivatal. 1140

Kocsist, ki jól tud számolni, felveszek azonnal. Tanító-utca 14. szám. 1239

Pataky István
Ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Péterfia 53.

Föld eladó tanyával Nagykeréki mellett, 40 és 30 holdas tanyás 72 holdas, repce-, búzatermő, mind jó épületekkel, holdja 700 pengő, továbbá Debrecen alatt 20, 10, 15, 26 holdasok. Macson eladó 15 és 10 holdas, Fanesikán 20 holdas. **Házak:** Bérház eladó Csapó-utcán, 400 □-51 telkű, évi 5700 pengő bért hoz, megvehető 42 ezer pengőért. Hasonló jövedelmezős van száz-ezer pengős ház, van kisebb is. Apponyi-utcán

Ugyes gépész felvétetik magánjáróhoz azonnalra. Karacs, Szoboszlai-dűlő 1. Ny. 1380

Gyakorlott gép- és gyorsírónt felveszek. Dr. Halász László ügyvéd, Ferenc József út 41. sz. 1237

Kovácssegéd v. v. kovácsinas kerestek. a gr. Semsey-uradalom nagyháti gazdaságába. 734

Egy kifizető és két tanoncot heti fizetéssel azonnal felveszek. Krisch Károly kályhámester, Ispotály-tér 1. 1243

Tornyospálea nagyközösgében a szociális Kisegítői állás megüresedett. Érettségizett egyén állást azonnal elfoglalhatja. Előjáróság. 1238

48. számú, Endre-utca 10., Apafi-utca 25. számú, Apafi 43., Mátyás király-utca 36. és Péterfiánál üzletes, sütődés ház eladó, húszezer pengőért kérünk.

Föld eladó: Tanyás a Halápon, 26 holdas, gyümölcsös. Haszonbérbe kiadó a Fanesikán 16 és 20 holdas tanyásbirtok. Haszonbérbe kiadó Biharban 600 holdnyi urasági lak kellő épületekkel vagy eladó.

PATAKY v. grófi tisztartó, Péterfia 53.

Bútorozott szoba

Erdő alatt nyaralásra alkalmas, aranyas kertben bútorozott szoba fürdőszobával, esetleg konyhahasználattal azonnal kiadó. Ertekezni: Piac 77., I. 4. Dr. Széll 1020

Lakás- és szobakereslet

1-szobás, konyhás lakást esekamrával és fűtőkamrával keresek. Cim: Kaba, Kuruc-u. 190 sz. 1357

Nagy villalakás Komlósy-út 12. augusztustól kiadó. 809

Keresek egy szoba, konyhás, spejzoz lakást, esetleg előszobást. „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérem a címeiket.

Ajánlat

Ocskavasat, fémét, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvesz Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Irodája, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. 777

FERFI felöltő- és öltönyzűvelek, minden hozzávaló, férfi divatsport és galléros ingek olcsó árban **Petriknél** Szent Anna-u. 5. sz.

Saigótarján „Perpetuum” kályhák iroda fűtésre, kütönök, eladók Erdekldőni Körzeti Szövetkezet, Hunyadi-utca 5. sz. 552

Malomnak vagy nagyobb sütőüzemnek kiválóan alkalmas, budapesti főútvonal mellett fekvő.

Ieszereit gyárépülei 3000 négyszögöl területtel, Debrecen város belterületén igen előnyös feltételekkel **eladó.**

Ertekezni lehet a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitel-szövetkezettel, Debrecen, Hunyadi-u. 5. alatt.

Övöhely, Eladó ház, bútorozott szoba, kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda, Pénzár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny.

Nyaralás Hajdúszoboszlón egyszerűen, legolcsóbban nyaralhat. Wesselényi-u. 16. Ny.

Hangszer Zongora, piano eladó vagy bérebeadó. Till, Homok-utca 120. Telefon: 30-25. 1234

Zongorák eladása, javítása, hangolása, vétel, csere, bérel, szakbírálat. — Tanczer György hangszerkészítő mester, Batthyány-u. 1. 749

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODÁJA, Werbőczy-u. 8. Telefon 28-26. Járásbíróság mellett. Saját ház.

ELADÓ HÁZAK:

Simonyi-út elején hat-szobás, összkomfortos úrilakás, továbbá kettő-szobás, összkomfortos úrilakás, ezer négyszögöl telek, 360 termő nemes gyümölcsfa, fele tengerrel, átvehető halvan-ötzezerért.

Simonyi-út elején hat-szobás, összkomfortos úrvilla, ősparkkal harmincötzezerért.

Sámsóni-út baloldalán adómentes új épület három rendbeli lakással 18000.

Széchenyi-utca végénél 700 öl fekete föld gyümölcsös kettőrendbeli kettőszobás lakással 12 ezer P.

Homokkert elején családi ház háromrendbeli lakással 11.000 P.

István-malomnál, aszfaltosút jobboldalán kettőszobás jó lakás, 600 öl szőlő, gyümölcsös tizezerért.

Kinéseshegyen adómentes úrvilla kettőrendbeli lakással igazán alkalmi vétel: 7000 P.

Kerekes-telepen kettőszobás remek családi ház, gyönyörű szőlő, gyümölcsös, tizezerért.

Kerekes-telepen családi ház kettőrendbeli lakással hétezerért.

Kerekes-telepen kettőszoba, konyha, kamara és egy szoba, konyha, kamara, kütönő épület, 600 öl telekkel, üresen áll, azonnal beköltözhető, sürgős elköltözés miatt ötezezerért.

Földek, házak, telkek, szőlők a legnagyobb választékban.

Kereslet

Veszek magas áron használt bútor, lakberendezést, irodabútor, pénzszekrényt, Csapó 16. Hívásra jövek. Telefon 13-30. 1283

Vadászok! Brenekéző, golyóra is alkalmas, jó állapotban lévő puskát veszek. — Ajánlatokat kiadóba kérem. 1241

Bélyeggyűjteményt, tömegbélveget, sorozatokat, egyes régi bélyegét vásárol Rankay, Magoss Gy. tér 6. (Délután) 1161

Birtokbérlet Kiadó Halápon jobbminőségű, 35 és 14 holdas tanyás birtokok. — Megbízott: Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 1242

Autó-motor kerékpár Eladó alig használt, német gyártmányú segédmotorbicikli. Tanító-utca 14. sz. 1240

Bútor Eladó ebedlőbútor, bicikli, keretbútor, irodabútor, hintaszék, automata billiárdasztal, hálószoba, varrogép, konyhaberendezés, szelvény, különféle bútorok, Csapó 16., keresztépület. 1235

Modern háló, konyha berendezés, hármas kombinált szekrény, rekami, fotelek, szabó varrogép, rádió, antik komót eladó, Kosuth 51. 385

Konyhaberendezést hától kombinált és mindennemű lakberendezési tárgyat olcsón vásárolhat részletre is, bútorüzletben, Piac utca 71. udvarban. 1966

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak, Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1218

Eladó ház

ELADÓ Budai Ezzsaiás-utca 31. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Eladnám, esetleg földért elcserelem központi járó családi házat. Ertekezni délután 4-től 7-ig: Rákosi Jenő-u. 9. 1179

Homokkert, Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jötermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1229

Hajdúszoboszlón szálló, éterem 150.000. Fűrdővel szemben 1700 öles épületekkel 120.000. Hatszobás 30.000. Három szobás 20.000. Kisebkek 5-10.000. KNAPIK ingatlanforgalmi, Budapest Szentkirályi-utca 4. Telefon: 349-896. Délután 2-5. 1172

Eladó házhely Olcsó házhelyek a Poroszlai-úton. Erdekldők forduljanak a Debreceni Műkögyarhoz. — Fűrdő-u. 2. sz. 1210

Eladó föld Vedres-dűlőben négy hold prima föld eladó. Pap ügyvédnél. Ipar kamara. 1151

Eladó ingóság Goblein-képek eladók. Greiner, Király-utca 7. 1232

Elveszett 2 drb. gumihenger Hadházi-u. és Péterfia között. Megtaláló jutalomban részesül József kir. herceg-u. 16. Nyomda. Ny.

Elveszett Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.